

Temeljem članka 70. Zakona o porezu na dodanu vrijednost ("Službeni glasnik BiH", broj: 9/05 i 35/05), a u svezi s člankom 14. stavak 3. Zakona o sustavu neizravnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj: 44/03 i 52/04) Upravni odbor Uprave za neizravno oporezivanje, na 50. sjednici održanoj dana 12.12.2005.godine, donio je

PRAVILNIK O PRIMJENI ZAKONA O POREZU NA DODANU VRIJEDNOST

I OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet pravilnika

(1) Ovim pravilnikom bliže se propisuje način primjene Zakona o porezu na dodanu vrijednost (u daljnjem tekstu: Zakon).

II PREDMET OPOREZIVANJA

Članak 2.

Predmet oporezivanja

(1) Predmet oporezivanja porezom na dodanu vrijednost (u daljnjem tekstu: PDV) je svaka isporuka dobara ili usluga obavljena na teritoriju Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: BiH) uz naknadu, vlastita potrošnja, unos dobara u carinsko područje BiH, te isporuka dobara i usluga koja se obavi uz naknadu, bez naknade ili uz povoljnije uvjete poreznim obveznicima i njihovim zastupnicima, kao i drugim primateljima, ako su ispunjeni ostali Zakonom propisani uvjeti.

III PROMET DOBARA I USLUGA

Članak 3.

Promet dobara

(1) Isporukom dobara omogućava se prijenos prava raspolaganja na dobrima osobi koja tim dobrima može raspolagati kao vlasnik.

(2) Dobrima se smatraju predmeti, skup stvari i gospodarska dobra koja se u prometu smatraju dobrima, kao što su: električna energija, toplotna energija, plin, grijanje, hlađenje i slično.

Članak 4.

Promet na temelju odluke državnog tijela

(1) Kad zakonom utvrđeno tijelo, u postupku izvršenja, proda neko dobro, ne smatra se da je došlo do prometa između dužnika i organa izvršenja, već do izravnog prometa između dužnika i kupca.

Članak 5.

Provizija pri prodaji ili kupovini dobara
prilikom prodaje u tuđe ime i za tuđi račun

(1) Kod isporuke dobara po ugovorima na temelju kojih se plaća provizija pri prodaji, kao što su ugovori o posredovanju i ugovori o trgovinskom zastupanju, radi se o prodaji u ime i za račun druge osobe. Za razliku od komisione prodaje, posrednik obračunava i plaća PDV na svoju

proviziju, a vlasnik dobra, odnosno osoba u čije ime i za čiji račun posrednik vrši prodaju obračunava i plaća PDV na ukupnu prodajnu vrijednost. Posrednik, odnosno zastupnik za svoju uslugu posebno izdaje račun na kojem iskazuje naknadu za izvršenu uslugu i obračunava PDV na vrijednost usluge posredovanja, odnosno zastupanja. PDV obračunat na proviziju posrednika, odnosno zastupnika predstavlja ulazni porez za vlasnika dobra.

Članak 6.

Promet dobara u svoje ime a za tuđi račun (komisiona prodaja)

- (1) Kod komisione prodaje prometom dobara smatraju se obje transakcije:
 - prijenos (isporuka) dobara od strane vlasnika (komitenta) komisionaru,
 - prijenos dobara od strane komisionara primatelju dobara.
- (2) Obveza obračunavanja i plaćanja PDV-a za komisionara nastaje istekom obračunskog perioda u kojem su dobra prodana i u kojem je ispostavljen račun kupcu.
- (3) Obveza obračunavanja i plaćanja PDV-a za komitenta nastaje istekom obračunskog perioda u kojem je primio obračun komisionara o prodaji dobra.

Članak 7.

Iznajmljivanje

- (1) Isporuka dobara na temelju ugovora o iznajmljivanju na određeni period, gdje je predviđeno da se pravo vlasništva prenosi najkasnije istekom ugovorenog perioda, predstavlja financijski lizing.
- (2) Kada se radi o financijskom lizingu kod kojeg je ugovoreno pravo otkupa predmeta lizinga, davatelj lizinga obračunava PDV na osnovicu koju čini iznos naknade koju obveznik prima, ili treba primiti, po osnovi predaje predmeta lizinga primatelju lizinga.
- (3) Porezna obveza kod financijskog lizinga nastaje istekom poreznog perioda u kojem je dobro isporučeno.
- (4) Ukoliko odredbe u ugovoru o lizingu ne budu do kraja ispoštovane, odnosno dođe do raskida ugovora prije prijenosa vlasništva, davatelj lizinga ima pravo ispravke obveze PDV-a, pod uvjetom da dobro bude vraćeno davatelju lizinga.
- (5) Ispravak se vrši razmjerno trajanju lizinga, i to u poreznom periodu u kojem je došlo do prestanka obligacijskog odnosa.
- (6) U slučaju kada ugovorom o lizingu nije predviđeno da se pravo raspolaganja na dobru prenese s davatelja na primatelja lizinga, odnosno, kada nije ugovoren otkup dobra koje je predmet lizinga, PDV se obračunava i plaća na svaku ugovorenu ratu, s obzirom da se u ovom slučaju radi o zakupu pokretne stvari.

Članak 8.

Pojam novosagrađenih građevinskih objekata

- (1) Novosagrađenim građevinskim objektima, u smislu članka 4. stavak 3. točka 4. Zakona, smatraju se objekti koji nisu upotrebljavani u svrhu za koju su izgrađeni i koji nisu bili predmet prijenosa prava raspolaganja.

(2) Ekonomski djeljivim cjelinama (stan, poslovni prostor, garaža i drugi) smatraju se dijelovi novoizgrađenih građevinskih objekata iz stavka 1. ovoga članka, koji se isporučuju kao posebna cjelina i za koje se ugovara posebna naknada.

Članak 9.

Promet u slučaju likvidacije i stečaja

(1) Prijenos poslovne imovine u postupku likvidacije je oporeziv, izuzev ako prijenos nije uključen u članku 7. stavak 2. Zakona.

(2) Prijenos dobara članovima ili vlasnicima društva po završetku likvidacije podliježe oporezivanju.

(3) Prijenos poslovne imovine u postupku stečaja podliježe oporezivanju, izuzev ako prijenos nije uključen u članku 7. stavak 2. Zakona, a porezni obveznik nad kojim se vrši stečaj je porezni dužnik.

Članak 10.

Razmjena

(1) Ako pri isporuci dobara naknada nije novčana, već u isporuci drugog dobra ili usluge, radi se o razmjeni.

(2) Pri razmjeni, isporuka podliježe oporezivanju na obje strane, odnosno kod svakoga isporučitelja.

Članak 11.

Manjak

(1) Pored uporabe dobara u izvanposlovne svrhe navedenih u članku 5. stavak 1. Zakona, uporabom dobara u izvanposlovne svrhe smatra se i manjak dobara.

(2) Manjak dobara za koji se ne tereti odgovorna osoba smatra se vlastitom potrošnjom u izvanposlovne svrhe poreznog obveznika i podliježe oporezivanju.

(3) Izuzetno nastali rashod po osnovi kala, rastura, kvara i loma do propisanog iznosa i manjak dobara koji se može pravdati višom silom ne podliježe oporezivanju.

(4) Visina dopuštenog rashoda po osnovi kala, rastura, kvara i loma utvrđena je Normativom za utvrđivanje rashoda na koji se ne plaća PDV, a koji je sastavni dio ovoga pravilnika.

(5) Za dobra koja nisu obuhvaćena Normativom rashoda, količina rashoda se utvrđuje prema normativu obveznika.

(6) Pod višom silom podrazumijeva se manjak dobara nastao uslijed elementarnih nepogoda (poplava, požar, potres, ratna razaranja i slično), na temelju akta mjerodavnog tijela.

(7) Obveznik PDV-a utvrđuje rashod neposredno nakon što je određeni rashod nastao, ili redovitim ili izvanrednim popisom robe u skladištu, stovarištu, prodavnici ili drugom sličnom objektu.

(8) Utvrđivanje rashoda vrši ovlaštena osoba ili popisno povjerenstvo obveznika, a o izvršenom popisu obvezno se sastavljaju zapisnik i popisna lista.

(9) Na rashod nastao zbog proteka roka trajanja dobara ne plaća se PDV, pod uvjetom da je rok trajanja utisnut na ambalaži proizvoda ili je na drugi način određen od strane proizvođača, a pri uništenju navedenih dobara nazočan predstavnik Sanitarne inspekcije.

Članak 12.

Davanje poslovnih uzoraka

(1) Uobičajenom količinom poslovnih uzoraka, u smislu članka 5. stavak 2. točka 1. Zakona, smatraju se dobra koja nisu namijenjena prometu, a koja su rezultat poslovanja poreznog obveznika ili koja su neposredno povezana s obavljanjem njegove djelatnosti, bez obzira je li na tim dobrima utisnut logotip poreznog obveznika.

(2) Dobra koja se daju kao poslovni uzorci moraju biti obilježena kao takva, a ako ne mogu biti obilježena kao poslovni uzorci, moraju biti u obliku i pakiranju različitom od oblika i pakiranja tih dobara namijenjenih prometu.

Članak 13.

Davanje poklona male vrijednosti

(1) Poklonom manje vrijednosti, u smislu članka 5. stavak 2. točka 2. Zakona, smatra se dobro pojedinačne tržišne vrijednosti manje od 20,00 KM bez PDV-a, koje obveznik daje povremeno različitim osobama (poslovnim partnerima, predstavnicima poslovnih partnera i slično), a da za to ne postoji pravna obveza.

(2) Poslovnim partnerima smatraju se osobe s kojima postoji poslovni odnos ili se očekuje da će se takav odnos uspostaviti.

(3) Povremenim davanjem poklona smatra se davanje najviše jednog poklona istoj osobi u poreznom periodu.

Članak 14.

Stavljanje u vlastitu uporabu dobara koje porezni obveznik proizvodi, izgrađuje, obrađuje, kupuje ili uvozi u okviru svojih djelatnosti

(1) Prometom dobara se smatra i stavljanje u vlastitu uporabu dobara koje porezni obveznik proizvodi, izgrađuje, obrađuje, kupuje ili uvozi u okviru svojih djelatnosti.

(2) Uzimanjem takvih dobara za vlastitu uporabu u izvanposlovne svrhe, porezni obveznik sam postaje sudionik u proizvodno prometnom lancu, pa se takav promet (interni promet) tretira kao oporezivi promet.

(3) Za takav promet porezni obveznik je dužan sačiniti interni porezni račun, koji sadrži elemente računa izdanog za prodaju dobara drugom poreznom obvezniku.

Članak 15.

Prijenos imovine poreznog obveznika

(1) Prijenos cjelokupne ili dijela imovine poreznog obveznika, sukladno članku 7. stavak 2. Zakona, se ne smatra prometom dobara ukoliko su kumulativno ispunjeni sljedeći uvjeti:

- a) da ona čini zaseban poslovni subjekt,
- b) da je sticatelj porezni obveznik ili tim sticanjem postane porezni obveznik,
- c) da nastavlja obavljanje iste djelatnosti i

- d) da kupac ima, ili će dobiti, istu stopu za odbitak ulaznog poreza koju je imao prodavatelj.

Članak 16.

Prijenos imovine poreznog obveznika u slučaju smrti

- (1) Prijenos imovinskih prava s ostavitelja na jednog ili više nasljednika u slučaju nastavka gospodarske djelatnosti ne podliježe oporezivanju.
- (2) Zadržavanje dobara nakon prestanka obavljanja djelatnosti ili nakon prestanka registracije, a za koja je ulazni porez u potpunosti ili djelomično odbijen, podliježe oporezivanju.

Članak 17.

Promet usluga

- (1) Sve isporuke koje se vrše u okviru obavljanja djelatnosti, koje se ne smatraju isporučenim dobrima, smatraju se prometom usluga i podliježu obračunavanju PDV-a, osim u slučajevima koji su posebno propisani člancima 24. do 30. Zakona.
- (2) Ako jedinstvena isporuka istovremeno ima obilježja prometa dobara i prometa usluga, za razvrstavanje su bitna ona obilježja koja određuju stvarni sadržaj isporuke, uzimajući u obzir volju ugovornih strana.
- (3) Kod popravka dobara, za razgraničenje radi li se o prometu dobra ili usluge, bitan je, u ukupnoj naknadi, udio materijala koji je nabavio porezni obveznik koji obavlja popravak. Ako udio naknade koja se odnosi na materijal iznosi više od 50% od ukupnog iznosa naknade koja se odnosi na popravak, radi se o prometu dobra, a ne o obavljenoj usluzi.
- (4) Trpljenje neke radnje, suzdržavanje od neke radnje i ustupanje nekog prava, predstavljaju usluge u smislu PDV-a. Pod trpljenjem neke radnje smatra se, između ostalog, i dopuštanje korištenja pokretnih i nepokretnih stvari, patenata i drugih pronalazačkih prava.
- (5) Ako pri prometu usluga naknada nije novčana, već u isporuci dobra ili usluge, radi se o razmjeni.
- (6) Pri razmjeni, isporuka podliježe oporezivanju na obje strane, odnosno kod svakog isporučitelja.

Članak 18.

Oplemenjivanje (prerada, obrada, dorada) i izrada

- (1) Ako naručitelj daje proizvođaču materijal radi prerade, obrade, dorade ili izrade određenog proizvoda, takva isporuka nije oporeziva, jer naručitelj i dalje zadržava pravo raspolaganja kao vlasnik toga materijala.
- (2) Ako proizvođaču iz stavka 1. ovoga članka, nakon obrade ostaju nusproizvodi ili otpatci iznad 5% vrijednosti njegove isporuke, a koje je trebalo vratiti naručitelju, radi se o prometu dobara od strane naručitelja proizvođaču, na koja se mora posebno obračunati PDV.
- (3) Ako naručitelj iz stavka 1. ovoga članka isporučuje proizvođaču materijal, dijelove ili sastojke pri čemu ne zadržava pravo raspolaganja kao vlasnik, već tim isporukama plaća proizvođačeve isporuke, odnosno protuisporuke, radi se o oporezivim isporukama, odnosno razmjeni.

Članak 19.

Korištenje usluga u izvanposlovne svrhe

- (1) Uporaba dobara koja čine dio poslovne imovine za izvanposlovnu uporabu poreznog obveznika, kada je PDV na takva dobra moguće u potpunosti ili djelomično odbiti, smatra se prometom usluga.
- (2) Za takav promet porezni obveznik je dužan sačiniti interni porezni račun, koji sadrži elemente koje bi sadržavao primljeni porezni račun da mu je iste usluge izvršio drugi obveznik PDV-a.

IV MJESTO OPOREZIVANJA

Članak 20.

Mjesto oporezivanja kod isporuke dobara

- (1) Kod isporuke dobara, mjestom isporuke smatra se BiH, ako se dobro nalazilo u BiH u trenutku isporuke. Ako je dobro otpremljeno, BiH se smatra mjestom isporuke ukoliko se dobro nalazilo u BiH na početku otpreme.
- (2) Ako se radi o dobrima koja se montiraju, instaliraju ili izgrađuju, BiH se smatra mjestom isporuke ako je to mjesto gdje dobro postavlja isporučitelj ili netko u njegovo ime.

Članak 21.

Mjesto oporezivanja kod obavljanja usluga

- (1) BiH se smatra mjestom obavljanja usluga, ako je mjesto obavljanja usluge tamo gdje je sjedište odnosno stalno boravište ili prebivalište osobe koje obavlja usluge, ako Zakonom ili ovim pravilnikom nije drugačije određeno. Isto se odnosi i ako uslugu obavlja poslovna jedinica strane tvrtke koja se nalazi u BiH.
- (2) U članku 15. stavak 2. Zakona, propisani su izuzetci od općeg načela.
- (3) Kod usluga u svezi s nekretninama, uključujući i najam ili zakup, mjestom obavljanja usluga smatra se mjesto gdje se nekretnina nalazi. Usluge u svezi s nekretninama obuhvaćaju sljedeće skupine usluga:
 - a) usluge koje se obavljaju pomoću nekretnina (npr. iznajmljivanje kuća, stanova i soba na rok kraći od 60 dana, hotelskih soba, apartmana, zemljišta, npr. parkirnih mjesta, iznajmljivanje teniskih igrališta, kuglana, održavanje grijanja i liftova, održavanje zelenih površina, čišćenje zgrada, iznajmljivanje izložbenih površina na sajmovima, postavljanje izložbenih mjesta),
 - b) usluge koje se obavljaju na nekretnini obuhvaćaju usluge koje služe neposredno uređivanju nekretnine (npr. geodetski radovi), usluge koje služe za pripremu građevinskih radova (npr. usluge arhitekata, građevinskih inženjera, staričara), obavljanje građevinskih radova, vještačenja na nekretninama, inženjering usluge,
 - c) usluge koje se obavljaju u svezi s kupovinom i prodajom nekretnina (npr. usluge odvjetnika i posrednika pri kupoprodaji nekretnina).
- (4) Kod usluga prijevoza, BiH je mjesto obavljanja usluge, ako je čitava dionica puta na kojoj se prijevoz obavlja u BiH;
 - a) ako se usluga prijevoza putnika ne obavlja samo u BiH, onda dio puta koji se odnosi na BiH podliježe oporezivanju, a dio puta koji se odnosi na inozemstvo ne podliježe oporezivanju prema odredbama Zakona. U tom slučaju uslugu prijevoza treba podijeliti,

- razmjerno broju kilometara, na dio prijevoza u BiH koji se oporezuje i dio prijevoza u inozemstvu koji ne podliježe oporezivanju;
- b) ako se radi o uslugama prijevoza dobara koja se izvoze, tada su, prema odredbi članka 27. stavak 1. točka 2. Zakona, oslobođene od oporezivanja (oporezuju nultom stopom) i usluge prijevoza izvršene na dionici puta u BiH;
 - c) ako se radi o uslugama prijevoza dobara koja se uvoze, tada su, prema odredbi članka 26. stavak 1. točka 7. Zakona, oslobođene od oporezivanja i usluge prijevoza izvršene na dionici puta u BiH;
 - d) kod prekograničnog pomorskog, riječnog i zračnog prijevoza putnika i robe ne utvrđuje se dionica puta u BiH.
- (5) Mjesto obavljanja usluga je BiH ako je to mjesto gdje je usluga stvarno obavljena, i to:
- a) kod umjetničkih (npr. opernih, glumačkih, pjevačkih), znanstvenih (npr. znanstvena predavanja i davanja mišljenja, ali ne i savjetovanja naručitelja), nastavnih (npr. usluge obuke, organiziranje tečajeva), sportskih (npr. tenis, ronjenje), zabavnih ili osobnih usluga (npr. filmske predstave, plesne priredbe) i usluga njihovog organiziranja,
 - b) kod pomoćnih usluga u prijevozu, kao što su: utovar, istovar, uskladištenje i drugih usluga u svezi s prijevozom i otpremom,
 - c) kod usluga koje se obavljaju na pokretnim dobrima, uključujući usluge stručnog mišljenja, procjene i ocjene tih dobara.
- (6) Određuje se da je promet usluga u BiH ako je sjedište primatelja usluge ili stalna adresa ili adresa prebivališta/boravka za sljedeće vrste usluga:
- a) kod usluga prijenosa, ustupanja i korištenja autorskih prava, patenata, licenci, zaštitnih znakova i osobnih prava (npr. davanje licence, prijenos autorskih prava umjetnika i pisaca),
 - b) usluge reklamiranja, uključujući i usluge posredovanja u tim uslugama (npr. usluge oglašavanja u novinama i drugim medijima),
 - c) usluge inženjera, odvjetnika, revizora, računovođa, tumača, prevoditelja i drugih usluga savjetovanja,
 - d) usluge elektronske obrade podataka;
 - e) bankarskih, financijskih usluga i usluga iz oblasti osiguranja i reosiguranja, osim iznajmljivanja sefova,
 - f) ustupanja osoblja,
 - g) telekomunikacijske usluge,
 - h) iznajmljivanja pokretnih dobara (npr. građevinske dizalice), osim prijevoznih sredstava,
 - d) svih usluga posredovanja u svezi s uslugama iz ovoga stavka.

(7) Pri vršenju usluga iz članka 15. stavak 2. točke 4. i 5. Zakona u slučajevima kada primatelj usluge nije porezni obveznik na teritoriju BiH, odnosno, nema svoje prebivalište u BiH, davatelj usluge, u svrhu dokazivanja da se usluga vrši stranom državljaninu, a u cilju stjecanja uvjeta za oslobađanje od obveze obračunavanja PDV-a, dužan je od primatelja usluge uzeti ime i prezime, adresu i broj putovnice za fizičku osobu, a za pravnu osobu potvrdu o registraciji poreznog obveznika.

V POREZNA OSNOVICA

Članak 22.

Utvrđivanje osnovice

(1) Utvrđivanje osnovice, kada se određena dobra uzimaju za privatnu uporabu (izvanposlovna svrha), porezni obveznik vrši na način da će dobra vrednovati prema tržišnoj vrijednosti u vremenu

njihove isporuke, u koju nije uračunat PDV, a koju bi obveznik naplatio od kupca da je to isto dobro prodao.

(2) Osnovicu za obračun PDV-a za uporabu vlastito proizvedenih dobara u privatnu svrhu (izvanposlovna svrha) i zadržavanje dobara nakon prestanka poslovanja predstavlja tržišna vrijednost uzetih dobara u trenutku uzimanja, uporabe dobara čija je svrha promijenjena ili u trenutku prestanka rada obveznika, bez PDV-a.

(3) Kad je u pitanju uzimanje dobara koja su proizvedena u poduzećima, tržišnom vrijednošću smatra se vlastiti trošak utvrđen prema računovodstvenim propisima.

(4) U slučaju vršenja usluga u privatne svrhe, poreznu osnovicu čini iznos koji bi se naplatio da je ista usluga izvršena trećim osobama.

(5) Ukoliko se od strane pojedinca, ili grupe, uzima bez naknade za privatnu uporabu stalna imovina, poreznu osnovicu čini vrijednost te imovine u trenutku uzimanja, koja je iskazana u knjigovodstvu poreznog obveznika, s tim da porezna osnovica ne može biti manja od tržišne vrijednosti u trenutku prometa imovine.

(6) U slučaju da je stalna imovina u potpunosti amortizirana, kao osnovica za obračun PDV-a, uzima se tržišna vrijednost stalne imovine u trenutku prometa.

(7) Kamatom u smislu članka 20. stavak 10. točka 3. Zakona, podrazumijeva se iznos kamate obračunat po propisanoj stopi za nepravovremeno plaćanje iz dužničko – povjeriteljskih odnosa.

(8) Zavisni troškovi koji se prema članku 21. stavak 2. točka 2. Zakona, uključuju u poreznu osnovicu PDV-a na uvoz dobara pored vrste troškova navedenih u toj odredbi, također uključuju (na primjer troškove otpremnika, terminala, smještaja, naknade za carinjenje i slično). Administrativne takse i naknade inspekcijama i drugim javnim organima koji vrše izvršnu vlast ne uključuju se u poreznu osnovicu za PDV kod uvoza.

VI POREZNA STOPA

Članak 23.

Standardna porezna stopa

(1) PDV se plaća po standardnoj stopi od 17% na poreznu osnovicu.

(2) Kada se porez obračunava na poreznu osnovicu u kojoj je sadržan PDV, PDV se izračunava po preračunatoj stopi. Preračunata stopa se izračunava na sljedeći način:

$$PRERAČUNATA STOPA PDV = \frac{STOPA PDV \times 100}{100 + STOPA PDV}$$

$$PRERAČUNATA STOPA PDV = \frac{17 \times 100}{100 + 17} = 14,5299$$

VII OSLOBAĐANJA OD PLAĆANJA PDV-a ZA PROMET DOBARA I USLUGA BEZ PRAVA NA ODBITAK ULAZNOG POREZA

Članak 24.

Javne poštanske usluge

(1) Porezno oslobađanje iz članka 24. stavak 1. točka 1. Zakona, odnosi se na javne poštanske usluge. Javnim poštanskim uslugama podrazumijevaju se sve usluge koje obavljaju javni poštanski operateri sukladno Zakonu o poštama Bosne i Hercegovine.

Članak 25.

Medicinske usluge i usluge zdravstvene zaštite

(1) Porezno oslobađanje iz članka 24. stavak 1. točka 2. Zakona, odnosi se na preventivne, dijagnostičko-terapijske i rehabilitacijske usluge koje pružaju domovi zdravlja, bolnice, zavodi, zavodi za zaštitu zdravlja, klinike, instituti, zdravstveni centri, kliničko bolnički centri i klinički centri sukladno propisima koji uređuju oblast zdravstvene zaštite.

(2) Porezno oslobađanje iz navedenog članka Zakona se odnosi i na smještaj, njegu i ishranu bolesnika u tim ustanovama, neovisno od toga jesu li ove ustanove usmjerene ka ostvarivanju dobiti.

(3) Usluge doktora medicine i stomatologije, medicinskih sestara i fizioterapeutskih tehničara, oslobođene su plaćanja PDV-a ako te usluge pružaju u privatnoj praksi.

(4) Zdravstvenom zaštitom u smislu odredbi članka 24. stavak 1. točka 2. Zakona, ne smatraju se:

- a) medicinska ispitivanja radi utvrđivanja zdravstvenog stanja, tjelesnog oštećenja i invaliditeta u postupcima kod drugih organa i organizacija, osim ispitivanja po uputi liječnika, odnosno liječničkog povjerenstva,
- b) zdravstveni pregledi radi upisa u srednje i više škole, fakultete i na tečajeve, dobivanje potvrda za vozačke dozvole, za sudske i druge sporove i u drugim slučajevim kada se pregled ne obavlja u cilju zdravstvene zaštite,
- c) pregled uposlenih upućenih na rad u inozemstvo od strane organizacija, kao i mjere preventivne zdravstvene zaštite za privatna putovanja u inozemstvo i zdravstveni pregledi za ta putovanja.

Članak 26.

Usluge socijalnog osiguranja

(1) Porezno oslobađanje iz članka 24. stavak 1. točka 3. Zakona, odnosi se na usluge koje pružaju ustanove socijalne zaštite: centri za socijalni rad, ustanove za smještaj korisnika i ustanove za dnevni boravak i pomoć u kući sukladno propisima koji uređuju socijalnu zaštitu i socijalnu sigurnost građana.

(2) Promet dobara i usluga koji je neposredno povezan s uslugama iz stavka 1. ovoga članka odnosi se na isporuku hrane, pića, lijekova i sličnu isporuku dobara i usluga u ovim ustanovama.

Članak 27.

Usluge obrazovanja

(1) Porezno oslobađanje iz članka 24. stavak 1. točka 4. Zakona, odnosi se na usluge:

- a) obrazovanja (predškolskog, osnovnog, srednjeg, višeg i visokog) i profesionalne prekvalifikacije, koje pružaju osobe registrirane za obavljanje tih djelatnosti sukladno propisima koji uređuju tu oblast,
- b) smještaja i ishrane učenika i studenata u školskim i studentskim domovima ili osobnim ustanovama, kao i s njima neposredno povezani promet dobara i usluga od strane osoba registriranih za obavljanje tih djelatnosti.

Članak 28.

Usluge iz oblasti sporta, usluge koje obavljaju vjerske, političke, humanitarne sindikalne, dobrotvorne, invalidske ili slične organizacije

(1) Porezno oslobađanje iz članka 24. stavak 1. točka 5. Zakona, se odnosi na usluge iz oblasti sporta i tjelesnog odgoja samo u slučaju ako te usluge pružaju pojedincima osobe čija djelatnost nije usmjerena k sticanju dobiti.

(2) Prema članku 24. točka 6. Zakona, plaćanja PDV-a su oslobođene medicinske i zdravstvene usluge, usluge socijalnog osiguranja, te usluge obrazovanja koje angažiraju vjerske organizacije ili filozofske udruge.

(3) Porezno oslobađanje iz članka 24. stavak 1. točka 7. Zakona, se odnosi na usluge i isporuke dobara vjerskih organizacija ako se obavljaju radi zadovoljavanja vjerskih potreba sukladno propisima kojima je regulirano obavljanje tih djelatnosti.

(4) Porezno oslobađanje iz članka 24. stavak 1. točka 8. Zakona, se odnosi na usluge koje pružaju političke, sindikalne, humanitarne, dobrotvorne, invalidske i slične organizacije sukladno propisima kojima su regulirane te djelatnosti.

Članak 29.

Usluge iz oblasti kulture

(1) Porezno oslobađanje iz članka 24. stavak 1. točka 9. Zakona, odnosi se na usluge iz oblasti kulture koje pružaju osobe registrirane za obavljanje ove djelatnosti sukladno propisima koji uređuju oblast kulture, kao i s njima neposredno povezani promet dobara i usluga, od strane osobe čija djelatnost nije usmjerena ka ostvarenju dobiti, a kojima se smatraju: kazališna i glazbena djelatnost, djelatnost muzeja i galerija, djelatnost arhiva, djelatnost biblioteka, djelatnost zaštite kulturnih dobara, djelatnost zaštite povijesnih spomenika.

Članak 30.

Promet dobara i usluga osoba iz oblasti zdravstva i kulture

(1) Porezno oslobađanje iz članka 24. stavak 1. točka 10. Zakona, odnosi se na promet dobara i usluga koje vrše medicinske, zdravstvene i ustanove iz oblasti kulture, isključivo za njihove vlastite potrebe.

Članak 31.

Usluge javnih radio i televizijskih servisa

(1) Porezno oslobađanje iz članka 24. stavak 1. točka 11. Zakona, odnosi se na usluge javnih radio i televizijskih servisa koje se obavljaju sukladno propisima kojima je regulirano obavljanje tih usluga.

(2) Radiodifuzne usluge:

- a) proizvodnja i emitiranje ekonomsko-promidžbenog programa (reklame),
- b) proizvodnja i prodaja audiovizualnih programa (emisija, filmova, serija, nosača zvuka i drugo),
- c) proizvodnja drugih programskih usluga (teleteksta i drugo),
- d) organiziranje koncerata i drugih priredbi,
- e) obavljanje drugih djelatnosti utvrđenih statutom,

nisu predmet oslobođanja sukladno odredbama članka 24. stavak 1. točka 11. Zakona, i na navedene usluge plaća se PDV.

Članak 32.

Usluge osiguranja i reosiguranja

(1) Porezno oslobođanje iz članka 25. stavak 1. točka 1. Zakona, se odnosi na usluge osiguranja i reosiguranja ako se obavljaju sukladno propisima kojima je regulirano obavljanje tih djelatnosti.

Članak 33.

Promet nepokretne imovine

(1) Porezno oslobođanje iz članka 25. stavak 1. točka 2. Zakona, se odnosi na svaki daljnji promet nepokretne imovine i dijelova te imovine, poslije prve prodaje novoizgrađene nepokretne imovine. Pojam novoizgrađene nepokretne imovine reguliran je odredbama članka 8. ovoga Pravilnika.

Članak 34.

Usluge izdavanja u zakup i podzakup nepokretne imovine

(1) Porezno oslobođanje iz članka 25. stavak 1. točka 3. Zakona, se odnosi samo na iznajmljivanje nekretnina i dijelova nekretnina u stambene svrhe.

(2) Iznajmljivanje nekretnina i dijelova nekretnina u bilo koje druge svrhe osim stambenih je oporezivo PDV-om.

Članak 35.

Financijske usluge

(1) Pod financijskim uslugama iz članka 25. stavak 1. točka 4. Zakona, podrazumijevaju se usluge koje vrše osobe sukladno posebnim propisima (na primjer: banke, pošte, osigurateljna društva, brokerske kuće, štedionice, mjenjačnice, investicijski fondovi, mikrokreditne organizacije, agencije za bankarstvo i osiguranje depozita, agencije za osiguranje i druge osobe). Financijske usluge uključuju i prateće usluge posrednika, ali samo ukoliko takve usluge imaju karakteristike financijske usluge u korist krajnjeg primatelja financijske usluge.

(2) Porezno oslobođanje iz članka 25. točka 4. pod c) Zakona, odnosi se na transakcije uključujući i vrijednosne papire, novčanice i kovanice, koje predstavljaju zakonsko sredstvo plaćanja bilo koje države. Ako se kovanice i novčanice kupuju ili prodaju po većoj vrijednosti od njihove nominalne vrijednosti, onda te isporuke podliježu oporezivanju.

Članak 36.

Usluge u svezi s igrama na sreću

(1) Porezno oslobođanje iz članka 25. stavak 1. točka 7. Zakona, se odnosi na promet usluga koje su povezane s djelatnošću priređivanja igara na sreću sukladno propisima koji uređuju igre na sreću.

(2) Porezno oslobađanje iz stavka 1. ovoga članka odnosi se na organizatore igara na sreću koji imaju odobrenje mjerodavnog organa.

Članak 37. Uvoz dobara

(1) Uvoz dobara je svaki unos dobara u carinsko područje BiH.

(2) Uvoznik je osoba koja je u jedinstvenoj carinskoj ispravi navedena kao primatelj robe, u rubrici broj 8.

Članak 38. Usluge povezane s uvozom dobara u BiH

(1) Porezno oslobađanje iz članka 26. stavak 1. točka 7. Zakona, za prijevozne i ostale usluge, koje su povezane s uvozom dobara (utovar, istovar, pretovar, skladištenje i slično) obveznik može ostvariti ako ima dokaz da je vrijednost tih usluga sadržana u osnovici za obračun PDV-a pri uvozu dobara.

(2) Dokaz iz stavka 1. ovoga članka je:

- a) dokument o vrsti usluge i iznosu sporednih troškova (ugovor, račun, otpremnica ili prijevozni dokument),
- b) ovjerena preslika uvozne carinske isprave izdane sukladno carinskim propisima, na temelju koje se može utvrditi da su sporedni troškovi uključeni u osnovicu za obračun PDV-a pri uvozu dobara.

VIII OSLOBAĐANJA OD PLAĆANJA PDV-a ZA PROMET DOBARA I USLUGA S PRAVOM NA ODBITAK ULAZNOG POREZA (OPOREZIVANJE NULTOM STOPOM)

Članak 39. Izvoz dobara iz BiH

(1) Porezno oslobađanje (nulta stopa) iz članka 27. stavak 1. točka 1. Zakona, odnosi se na izvoz dobara iz BiH.

(2) Izvozom dobara i usluga smatra se neposredan promet dobara ili usluga kupcu u inozemstvo, odnosno, izvan carinskog područja BiH.

(3) Izvoznik je osoba koja je u jedinstvenoj carinskoj ispravi navedena kao izvoznik, u rubrici broj 2.

(4) Inozemni kupac je svaki gospodarski subjekt koji ima sjedište odnosno prebivalište izvan teritorija BiH. Inozemnim kupcem smatra se i poslovna jedinica domaće pravne osobe u inozemstvu. Poslovna jedinica strane osobe u BiH ne smatra se inozemnim kupcem.

Članak 40.

Uvjeti za izvoz dobara iz BiH

- (1) Da bi se promet smatrao izvozom sukladno članku 27. Zakona, moraju biti zadovoljeni uvjeti:
- a) da je dobro prešlo granicu BiH,
 - b) ako naplata potraživanja za izvršeni izvoz nije izvršena u roku od 180 dana, onda transakcija s inozemstvom nije izvršena, već se smatra da je promet izvršen unutar granice BiH.

Članak 41.

Pravo na porezno oslobađanje pri izvozu dobara iz BiH

(1) Porezno oslobađanje iz članka 27. stavak 1. točka 1. Zakona, obveznik može ostvariti ako posjeduje izvoznu carinsku ispravu, odnosno, ovjerenu presliku izvozne carinske isprave o izvršenom izvozu dobara izdanu sukladno carinskim propisima.

(2) Ako je sukladno carinskim propisima odobreno periodično carinjenje dobara koja se izvoze, porezno oslobađanje iz stavka 1. ovoga članka, a do izdavanja izvozne carinske isprave, obveznik može ostvariti ako posjeduje račune ili otpremnice, ovjerene od strane mjerodavnog carinskog organa.

Članak 42.

Izvoz dobara iz BiH putem pošte

(1) Kada se dobra šalju u inozemstvo poštom ili brzom poštom porezno oslobađanje iz članka 27. stavak 1. točka 1. Zakona, obveznik može ostvariti ako posjeduje izvoznu carinsku ispravu izdanu sukladno carinskim propisima.

(2) Kad se dobra šalju u inozemstvo poštom ili brzom poštom bez podnošenja izvozne carinske isprave, porezno oslobađanje obveznik može ostvariti ako posjeduje poštansku otpremnicu, odobrenje mjerodavnog carinskog organa izdano sukladno carinskim propisima i prijevozni dokument na temelju kojeg se može utvrditi da su dobra poslana u inozemstvo poštom ili brzom poštom.

(3) Odobrenje iz stavka 2. ovoga članka sadrži sljedeće podatke:

- a) naziv i adresu, odnosno tvrtku i sjedište, kao i IB obveznika (izvoznika),
- b) uobičajeni trgovački naziv, količinu i vrijednost dobara,
- c) mjesto i datum kada su dobra poslana u inozemstvo,
- d) naziv i adresu, odnosno, tvrtku primatelja dobara u inozemstvu,
- e) potpis i pečat mjerodavnog carinskog organa koji je izdao odobrenje.

Članak 43.

Rok za naplatu potraživanja pri izvozu

(1) Ako u roku od 180 dana izvoz nije naplaćen, u obračunskom periodu kada je protekao rok za naplatu nastaje obveza za obračun i uplatu PDV-a i pripadajuće kamate. Obračun sastavlja izvoznik, koji je porezni obveznik, a kamata se obračunava od dana kada je izvršen izvoz.

(2) Ako izvoznik naplati izvoznu isporuku dobara poslije roka navedenog u stavku 1. ovoga članka, ima pravo na povrat plaćenog PDV-a u onom obračunskom razdoblju kada je i naplaćen. Pod naplatom se podrazumijeva i prebijanje.

Članak 44.

Konačan izvoz dobara iz BiH

(1) Porezno oslobađanje iz članka 27. stavak 1. točka 2. Zakona, za prijevozne i ostale usluge koje su u neposrednoj svezi s izvozom dobara, obveznik može ostvariti ako posjeduje:

- a) dokument na temelju kojeg se vrši usluga prijevoza, odnosno dokument o vrsti usluge i iznosu sporednih troškova (ugovor, račun i drugo),
- b) dokument o izvršenoj usluzi prijevoza,
- c) original ili ovjerenu presliku izvozne carinske isprave za robu koja se prevozi u inozemstvo, izdanu sukladno carinskim propisima.

(2) Prijevozne usluge (cestovnog, željezničkog, brodskog, zračnog prometa) oslobođene su plaćanja PDV-a pri prijevozu dobara koja se izvoze u inozemstvo i za dionicu puta koja se nalazi unutar granica BiH.

Članak 45.

Usluge isporuke dobara ovlaštenim organizacijama koje ta dobra izvoze u okviru registriranih humanitarnih i dobrotvornih aktivnosti

(1) Porezno oslobađanje iz članka 27. stavak 1. točka 5. Zakona, za prijevozne i ostale usluge koje su u neposrednoj svezi s izvozom dobara ovlaštenih organizacija koje su registrirane kod nadležnih ministarstava za humanitarne ili dobrotvorne aktivnosti obveznik može ostvariti pod sljedećim uvjetima:

- a) da posjeduje dokument na temelju kojeg se vrši prijevoz odnosno dokument o vrsti usluge i iznosu sporednih troškova (ugovor, račun i slično),
- b) dokument o izvršenoj usluzi (CMR, CIM i slično),
- c) original ili ovjerenu presliku izvozne carinske isprave izdane sukladno Zakonu o carinskoj politici.

Članak 46.

Pružanje usluga koje vrše predstavnici i drugi posrednici

(1) Ostvarivanje prava iz članka 27. stavak 1. točka 6. Zakona, vrši se uz ispunjenje sljedećih uvjeta:

- a) da porezni obveznik posjeduje ugovor o pružanju usluga posredovanja u ime i za račun drugoga,
- b) da porezni obveznik posjeduje račun o izvršenim uslugama u kojem nije iskazan PDV,
- c) da porezni obveznik posjeduje izvoznju carinsku ispravu sukladno carinskim propisima o izvršenim poslovima u ime i za račun drugog,
- d) da posjeduje dokaz o izvršenom plaćanju sukladno propisima o deviznom poslovanju.

Članak 47.

Uvjeti za porezno oslobađanje pri opskrbi plovnih objekata gorivom i drugim dobrima u međunarodnom prijevozu

(1) Porezno oslobađanje iz članka 28. Zakona, obveznik može ostvariti ako posjeduje:

- a) dokumente o izvršenom prometu dobara i usluga (ugovor, račun i drugo),
- b) izjavu vlasnika-korisnika plovnog objekta ili letjelice da će se iznajmljena ili kupljena sredstva pretežito koristiti u međunarodnom prijevozu.

(2) Pretežito korištenje plovnih objekata, letjelica i zrakoplova u međunarodnom prijevozu podrazumijeva da se plovni objekti, letjelice i zrakoplovi u šest mjeseci koji prethode poreznom periodu, za koji se podnosi porezna prijava u 80% slučajeva koriste za obavljanje usluga međunarodnog prijevoza.

Članak 48.

Postupak oslobađanja prometa dobara i usluga izvršenih za potrebe međunarodnog prometa

(1) Opskrbom plovnih objekata i zrakoplova gorivom i drugim dobrima, u smislu članka 28. Zakona, podrazumijeva se isporuka goriva i maziva, hrane, pića, tiska, namijenjenih prodaji u plovnim objektima, zrakoplovima i drugo.

(2) Za promet dobara iz stavka 1. ovoga članka, obveznik je dužan osigurati dokaze sukladno propisu koji uređuje carinski dozvoljeno postupanje s carinskom robom, puštanje carinske robe i naplatu carinskog duga i to:

- a) carinsku ispravu za ponovni izvoz stranih dobara i zaključene obračunske listove prodaje u plovnim objektima i zrakoplovima sukladno carinskim propisima, za strana dobra prodana putnicima u plovnim objektima i zrakoplovima u međunarodnom zračnom prometu,
- b) izvoznju carinsku ispravu i specifikaciju prodanih dobara sastavljenu na temelju obračunskih listova prodaje u plovnim objektima i zrakoplovima sukladno carinskim propisima za domaća dobra prodana putnicima u zrakoplovima u međunarodnom zračnom prometu,
- c) carinsku ispravu za ponovni izvoz i dostavnice za prodano strano gorivo i mazivo,
- d) izvoznju carinsku ispravu i dostavnice za prodano domaće gorivo i mazivo,
- e) liste snadbjevanja zrakoplova i plovnih objekata na međunarodnim linijama, odnosno mjesečno izvješće o utrošenim dobrima ovjereno od strane mjerodavnog carinskog organa, sukladno carinskim propisima za domaća dobra (hrana, piće i drugo) koja se služi putnicima zrakoplova i plovnih objekata na međunarodnim linijama.

Članak 49.

Usluge izvršene u svrhu zadovoljavanja izravnih potreba plovnih objekata

(1) Prometom usluga namijenjenih neposrednim potrebama plovnih objekata iz članka 28. stavak 1. točka 5. Zakona, smatraju se lučke usluge, usluge tegljenja i vezivanja brodova, usluge istovara, utovara, pretovara i drugo.

Članak 50.

Usluge izvršene u svrhu zadovoljavanja izravnih potreba zračnih prijevoznika

(1) Prometom usluga namijenjenih neposrednim potrebama zrakoplova iz članka 28. stavak 1. točka 6. Zakona, smatraju se usluge slijetanja, polijetanja, prihvata i otpreme zrakoplova, putnika, prtljaga i robe, usluge parkinga zrakoplova, odleđivanja i zaštite od zaleđivanja, hlađenja, grijanja i drugo.

Članak 51.

Opskrba dobrima i uslugama po međunarodnim ugovorima

- (1) Opskrba dobrima i uslugama koja su izvršena u okviru međunarodnih ugovora ne podliježe oporezivanju, ukoliko je to regulirano međunarodnim ugovorima čiji je potpisnik BiH.
- (2) Prilikom nabave dobara i usluga koja se oslobađaju od PDV-a, po osnovi međunarodnih ugovora, koristi se poseban obrazac za oslobađanje od PDV-a (obrazac PDV-MU1), na jednom od službenih jezika BiH i engleskom jeziku. Strani investitor distribuira poseban obrazac za oslobađanje od PDV-a domaćim ugovaračima – izvođačima radova.
- (3) Obveznik koji u okviru implementacije međunarodnih ugovora vrši isporuku dobara opterećenih PDV-om, ima pravo na povrat PDV-a sukladno procedurama propisanim ovim pravilnikom.

Članak 52.

Osoblje diplomatskih i konzularnih predstavništava

- (1) Osobe registrirane za PDV u BiH koje isporučuju dobra i usluge, diplomatskim i konzularnim misijama, međunarodnim organizacijama i članovima tih misija i organizacija i u okviru međunarodnih projekata pružanja pomoći, će obračunavati PDV na promet sukladno uobičajenim odredbama Zakona o PDV-u.
- (2) Pod osobljem diplomatskih i konzularnih predstavništava, članovima međunarodnih organizacija i članovima njihovih obitelji u smislu Zakona smatraju se osobe kao i članovi njihovih obitelji koji s njima žive u zajedničkom kućanstvu ako nisu državljani Bosne i Hercegovine, a to su osobe koje su akreditirane od strane Ministarstva vanjskih poslova na bazi uzajamnosti.

Članak 53.

Postupak ostvarivanja prava na oslobađanje od plaćanja PDV-a na dobra i usluge pružene diplomatskim i konzularnim predstavništvima

- (1) Osobe koje imaju pravo da ne budu opterećene PDV-om za svoje nabave će imati pravo na povrat PDV-a koji će se isplaćivati prema članku 54. ovoga pravilnika.

Članak 54.

Uvjeti za povrat PDV-a za isporučena dobra i usluge diplomatskim i konzularnim predstavništvima

- (1) Povrat PDV-a će se vršiti mjesečno nakon podnijetog zahtjeva. Zahtjev za povrat će se ostvariti ispunjavanjem obrasca zahtjeva CD-PDV 1 za diplomatske i međunarodne organizacije iz članka 29. stavak 1. točka 1., 2. i 3. Zakona, te obrasca zahtjeva CD-PDV 1M, za PDV obveznike iz BiH koji vrše nabavu dobara i pružanje usluga u okviru međunarodnih projekata pružanja pomoći, koji su sastavni dio ovoga pravilnika.
- (2) Zahtjevu treba biti priložen:
 - a) ispunjen CD-PDV 2, koji je sastavni dio ovoga pravilnika, za svakog člana misije i misije same koja traži povrat, ako zahtjev za povrat podnose diplomatske i međunarodne organizacije iz članka 29. stavak 1. točka 1., 2. i 3. Zakona,
 - b) račun na kojem je iskazan PDV za koji se traži povrat,

- c) dokaz o plaćanju PDV-a za koji se traži povrat,
- d) potvrdu iz članka 58. ovoga pravilnika,

ako zahtjev za povrat podnose PDV obveznici iz BiH koji vrše nabavu dobara i pružanje usluga u okviru međunarodnih projekata pružanja pomoći.

(3) Uprava za neizravno oporezivanje (u daljnjem tekstu: Uprava) vrši povrat plaćenog iznosa PDV-a ako su ispunjeni uvjeti iz Zakona i ovoga pravilnika.

(4) Kod PDV-a za opskrbu dobrima i uslugama diplomatskih i konzularnih predstavništava nema ograničenja kod prava na povrat, osim da su nabave namijenjene za službene potrebe predstavništava.

(5) Kod opskrbe dobrima i uslugama diplomatskog i konzularnog osoblja članova međunarodnih organizacija, ako je oslobođanje od plaćanja PDV-a regulirano međunarodnim ugovorom, i članova njihovih obitelji, povrat PDV-a se ne odobrava na nabave slijedećeg:

- a) duhanskih proizvoda,
- b) alkohola i alkoholnih pića,
- c) prehrambenih proizvoda,
- d) obroka u restoranima i
- e) hotelskog smještaja.

(6) Kod ostalog prometa izuzev onoga iz stavka 5. ovog članka, vrši se povrat PDV-a samo ako pojedinačna nabava prelazi iznos od 100 KM bez PDV-a. Povrat PDV-a se ne može vršiti za dobra i usluge kupljene po zakonom propisanoj posebnoj shemi za korištena dobra, umjetnička djela, kolekcionarske predmete i antikvitete kao i predmete kupljene na aukciji. Ukupan godišnji iznos povrata PDV-a pojedincima iz ovog stavka ne može prelaziti iznos od 1.200 KM. Ovo ograničenje se ne primjenjuje na PDV plaćen na nabavu vozila.

(7) Odredbe iz stavaka 5. i 6. ovoga članka se primjenjuju, osim ako nije drugačije regulirano međunarodnim ugovorom.

(8) Predstavništva, organizacije, ili pojedinci koji dostavljaju zahtjev za povrat osiguravaju Upravi potrebne podatke o računima koji su otvoreni u instituciji nadležnoj za obavljanje platnog prometa u BiH, i na koje se može izvršiti prijenos iznosa za povrat.

Članak 55.

Nadležnost Uprave za provedbene propise o kontroli povrata
PDV-a kvalificiranim misijama

(1) Uprava može izdati upute o praktičnoj provedbi i kontroli povrata PDV-a za kvalificirane misije, organizacije i njihove članove.

Članak 56.

Rok za otuđenje dobara

(1) Nositelji prava na povrat PDV-a po osnovi članka 29. Zakona, ne mogu otuđiti nabavljena dobra prije isteka roka od 3 godine od dana nabave dobara u BiH. Ukoliko to učine dužni su obračunati i platiti PDV.

(2) Ograničenje otuđenja dobara ne odnosi se na dobra čija je pojedinačna vrijednost manja od 100 KM.

Članak 57.

Međunarodni ugovori

(1) Prilikom nabave dobara i usluga koji će biti predmetom povrata PDV-a po osnovi međunarodnih projekata pružanja pomoći sukladno odredbama članka 29. stavak 1. točka 4. Zakona, primjenjivat će se odredbe članka 51. do 59. Pravilnika.

Članak 58.

Organ nadležan za izdavanje potvrde za međunarodni ugovor

(1) Domaći ugovarač-izvođač projekta dužan je pribaviti potvrdu Ministarstva vanjskih poslova da se radi o projektu pružanja pomoći BiH po međunarodnom ugovoru sukladno članku 29. stavak 1. točka 4. Zakona.

(2) Potvrda iz stavka 1. mora sadržavati podatke o:

- a) nazivu međunarodnog ugovora,
- b) nazivu podugovora po međunarodnom ugovoru ,
- c) datumu zaključenja međunarodnog ugovora,
- d) datumu zaključenja podugovora po međunarodnom ugovoru ,
- e) osnovu za povrat PDV-a (članak ugovora),
- f) vrijednost po međunarodnom ugovoru,
- g) vrijednost po podugovoru i
- h) korisnik projekta.

Članak 59.

Evidentiranje prometa dobara i usluga po međunarodnom ugovoru

(1) Uprava vodi posebnu evidenciju o podnesenim zahtjevima za povrat PDV-a, po osnovi međunarodnih projekata pružanja pomoći.

(2) Uprava će odbiti zahtjev za povrat PDV-a, ukoliko se u postupku razmatranja istog utvrdi da podatci iz priložene dokumentacije nisu sukladni s međunarodnim projektom pružanja pomoći - podugovorom na temelju kojeg je ostvareno pravo na povrat PDV-a.

(3) Ukoliko se u postupku naknadne kontrole utvrdi da podatci iz dokumentacije koji su predloženi uz zahtjev za povrat PDV-a ne odgovaraju stvarnom stanju, porezni obveznik će se zadužiti za odgovarajući iznos PDV-a s pripadajućom kamatom, za period od dana kada je nastala porezna obveza do dana uplate te obveze.

Članak 60.

Slobodne zone

(1) PDV-e se ne plaća na unos dobara u slobodnu zonu, osim dobara za krajnju potrošnju u slobodnoj zoni.

(2) Porezno oslobođanje iz članka 30. Zakona, obveznik može ostvariti ako posjeduje:

- a) dokument poduzeća koje upravlja slobodnim zonama (u daljnjem tekstu: poduzeće) kojim se potvrđuje da između poduzeća i korisnika slobodne zone-primatelja dobara postoji važeći ugovor o korištenju slobodne zone,
- b) račun isporučitelja dobara koja se unose u slobodnu zonu,

- c) izjavu korisnika zone da se radi o dobrima namjenjenim djelatnosti u slobodnoj zoni, osim dobara za krajnju potrošnju u slobodnoj zoni,
- d) ovjerenu presliku jedinstvene carinske isprave kojom se dokazuje da su dobra unesena u slobodnu zonu, sukladno carinskim propisima.

Članak 61.

Odbitak ulaznog poreza kod prometa u slobodnim zonama

(1) Domaći dobavljači za operatore u slobodnim zonama će u kontekstu članka 32. i 33. Zakona, imati pravo na odbitak ulaznog PDV-a na nabave izvedene radi izvršenja prometa.

IX ODBITAK ULAZNOG POREZA

Članak 62.

Opće

(1) Ulazni porez je iznos PDV-a koji je sukladno članku 55. Zakona, posebno iskazan na poreznim računima, za promet dobara i usluga koje su poreznom obvezniku izvršili drugi porezni obveznici, kao i iznos PDV-a koji je plaćen prilikom uvoza i posebno iskazan u jedinstvenoj carinskoj ispravi (JCI).

(2) Ulaznim porezom smatra se i:

- a) iznos PDV-a koji je platila osoba iz članka 13. točka 2. i 3. Zakona, ako je registrirani obveznik,
- b) iznos paušalne naknade koju porezni obveznik iskaže na potvrdi o plaćanju prilikom nabave dobara i usluga od poljoprivrednika iz članka 45. stavak 1. Zakona.

Članak 63.

Porezni obveznici koji imaju pravo na odbitak ulaznog poreza

(1) Porezni obveznici koji obavljaju oporezive isporuke dobara i usluga imaju pravo na odbitak ulaznog poreza ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- a) da je na računu za primljena dobra ili obavljene usluge iskazan PDV sukladno članku 55. Zakona,
- b) da je isporuka dobara ili usluga primljena od drugog PDV obveznika,
- c) da za primljene isporuke prema članku 32. Zakona, nije isključeno pravo na odbitak ulaznog poreza,
- d) da je isporuka obavljena poreznom obvezniku u poslovne svrhe.

(2) Osobe koje nisu obveznici poreza na dodanu vrijednost, nemaju pravo na odbitak ulaznog poreza. Isto se odnosi i na osobe koje obavljaju isporuke dobara i usluga oslobođenih poreza na dodanu vrijednost.

(3) Osobe koje dijelom obavljaju isporuke dobara i usluga oslobođene plaćanja poreza, a dijelom isporuke koje su oporezive ili podliježu nultoj stopi, imaju pravo na odbitak ulaznog poreza u dijelu koji se odnosi na oporezive isporuke i isporuke koje podliježu nultoj stopi. U tom slučaju u knjigovodstvu ili izvanknjigovodstvenim evidencijama treba osigurati podatke o ulaznom porezu koji se odnosi na oporezive i neoporezive isporuke dobara i usluga. Iznimno, ako osoba ne može u knjigovodstvu ili izvanknjigovodstveno osigurati podatke o ulaznom porezu koji se odnosi na oporezive, odnosno, neoporezive isporuke (opći troškovi - režije, dugotrajna imovina i drugo), razmjerni odbitak utvrđuje se procjenom.

(4) Ako će se isporuka kod primatelja u beznačajnom dijelu koristiti (do 5 %) za oporezive svrhe, smatra se da je isporuka u cijelosti obavljena u neoporezive svrhe. Nasuprot tome, ako će se isporučeno dobro u cijelosti ili skoro u cijelosti koristiti (preko 95 %) za oporezive svrhe, smatra se da je isporuka u cijelosti obavljena u oporezive svrhe.

(5) Obveznik je dužan voditi posebne evidencije za isporuke za poslovne svrhe, a posebno za isporuke u neposlovne svrhe.

(6) Ako se dobra ili usluge isporučene poreznom obvezniku koriste u poslovne i neposlovne svrhe, a moguće je odrediti udio korištenja u neposlovne svrhe, ulazni porez se mora podijeliti prema svrsi korištenja na dio koji se može i na dio koji se ne može odbiti. Ovaj način razgraničenja provodi se naročito kod isporuka pokretnih dobara koja se u gospodarskom prometu količinski određuju po broju, mjeri ili težini, te kod korištenja usluga.

(7) Ako podjela iz stavka 6. ovoga članka nije moguća, a primljena isporuka se u cijelosti uključuje u poslovne svrhe, ispunjene su pretpostavke za postojanje vlastite potrošnje u pogledu korištenja u neposlovne svrhe, te privatni udio korištenja podliježe oporezivanju prema članku 5. stavak 1. Zakona.

(8) Osobe koje će primljene isporuke dobara ili usluga koristiti u poslovne i neposlovne svrhe moraju odvojeno imati račun za dobra i usluge koje će koristiti u poslovne svrhe, od dobara i usluga koje će koristiti u neposlovne svrhe.

(9) Smještaj u smislu članka 32. stavak 6. točka 2. Zakona, odnosi se samo na smještaj za poslovne zabave.

Članak 64.

Prijevozna sredstva koja ne služe isključivo za poslovne djelatnosti

(1) Putnički automobili, zrakoplovi i brodovi za prijevoz poslovođstva, rukovodnih i drugih uposlenih se ne odnose na prijevozna sredstva koja se koriste isključivo za obavljanje svoje poslovne djelatnosti.

(2) Prijevozna sredstva na koja nije odbijen ulazni porez, ne podliježu PDV kod otuđivanja od strane poreznih obveznika.

Članak 65.

Odbitak ulaznog poreza pri uvozu

(1) PDV koji je obračunat pri uvozu, uvoznik može odbiti kao ulazni porez ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- a) da je PDV plaćen pri uvozu. Uplata poreza pri uvozu uvijek se obavlja za uvoznika a može je izvršiti uvoznik sam ili za njega netko drugi, koji u tom slučaju na nalogu za uplatu, u pozivu na broj odobrenja, mora navesti identifikacijski broj uvoznika na kojeg glasi JCI.
- b) da je dobro uvezeno u zemlju, za oporezive svrhe uvoznika.

Članak 66.

Vrijeme odbitka ulaznog poreza

(1) Ulazni porez odbija se u poreznom razdoblju prema članku 38. Zakona, u kojem je primljen račun za nabavljena dobra i usluge s iskazanim porezom na dodanu vrijednost sukladno članku 55. Zakona.

(2) Odbitak ulaznog poreza se odobrava bez obzira je li račun plaćen.

Članak 67.

Odbitak ulaznog poreza kod avansa

(1) Za dane avanse ulazni porez se može odbiti u poreznom periodu u kojem je avans plaćen ako je za njega od strane primatelja ispostavljena, a od strane platitelja primljen račun, prema članku 55. Zakona, neovisno od toga što dobro nije isporučeno ili usluga izvršena.

(2) Ako po plaćenom avansu ne dođe do isporuke dobra ili usluge, gubi se pravo na odbitak ulaznog PDV-a, a obračunati porez treba ispraviti. U tom slučaju uplatitelj avansa mora ispostaviti knjižnu obavijest primatelju avansa da je obavio ispravak ulaznog poreza, a primatelj avansa tada smanjuje svoju poreznu obvezu. Ova odredba se primjenjuje neovisno o tome je li izvršen povrat avansa.

Članak 68.

Odbitak ulaznog poreza pri početku obavljanja djelatnosti

(1) Gospodarska ili druga poduzetnička oporeziva djelatnost započinje s pripremnim radnjama koje se poduzimaju radi početka obavljanja te djelatnosti. Ulazni porez sadržan u primljenim isporukama za početak rada može se odbiti ako su ispunjeni svi ostali uvjeti za odbitak ulaznog poreza. Ne može se ostvariti pravo na odbitak ulaznog poreza koji je zaračunat na primljene isporuke kao što su privatno motivirana ulaganja, priprema ulaganja i slično, koje ne dovode do poduzetničkog statusa i poduzetničkog poslovanja.

(2) Osobe iz stavka 1. ovoga članka imaju pravo na odbitak ulaznog poreza sukladno uvjetima propisanim Zakonom i ovim pravilnikom.

Članak 69.

Ispravak odbitka ulaznog poreza

(1) Ako se porezna osnovica (naknada) promijeni naknadno zbog različitih vrsta popusta ili nemogućnosti naplate putem zakonski propisanih načina, tada osoba koja je isporučila dobro ili obavila uslugu može ispraviti (smanjiti) iznos izlaznog poreza. Isporučitelj izdaje knjižnu obavijest na taj iznos osobi kojoj su isporučena dobra ili obavljene usluge, koja na temelju knjižne obavijesti vrši ispravak (smanjenje) odbitka ulaznog poreza. Ako je PDV, obračunat i plaćen pri uvozu, odbijen kao ulazni porez, a naknadno je snižen ili nadoknađen, tada uvoznik mora na temelju rješenja Uprave za pripadajući iznos ispraviti odbitak ulaznog poreza.

(2) Ispravci se moraju obaviti u poreznom razdoblju u kojem je promijenjena porezna osnovica.

Članak 70.

Odbitak ulaznog poreza kod usluga koje osoba sa sjedištem u inozemstvu obavi domaćem obvezniku

(1) Obveznik u zemlji koji koristi uslugu osobe sa sjedištem u inozemstvu i plati porez prema članku 39. Zakona, ima pravo taj porez odbiti kao ulazni porez, ako su ispunjeni uvjeti iz članka 32. Zakona.

(2) Obveznik iz stavka 1. ovoga članka ima pravo na odbitak ulaznog poreza ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- a) račun mora izdati osoba koja ima sjedište u inozemstvu,
- b) porez mora biti plaćen na propisani jedinstveni račun,
- c) obveznik u zemlji mora na računu zabilježiti iznos obračunatog i plaćenog poreza.

Članak 71.

Određivanje dijela razmjernog odbitka ulaznog poreza

(1) Pri obračunu razmjernog odbitka djela ulaznog poreza sukladno članku 33. stavak 4. Zakona, u razmjeru prometa sa i bez prava na odbitak ne ulaze sljedeći elementi prometa:

- a) isporuke (otuđenje) opreme koju porezni obveznik koristi u obavljanju svojih poslovnih aktivnosti,
- b) isporuke financijskih usluga, ako se obavljaju povremeno.
Smatra se da se financijske usluge vrše povremeno ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:
 - i) da financijske usluge predstavljaju dopunsku djelatnost obveznika i
 - ii) da prihod od financijskih usluga ne prelazi 5% godišnjeg prometa obveznika (s uključenim PDV-om).
- c) isporuke nekretnina ako se obavljaju povremeno.
Kao povremene transakcije nekretnina se smatraju slučajevi kada:
 - i) porezni obveznik isporučuje nekretnine u kojima je obavljao poslovne aktivnosti, ili
 - ii) isporuka nekretnina nije uobičajena vrsta posla kojim se porezni obveznik bavi.

Članak 72.

Djelatnosti i isporuke oslobođene od PDV-a

(1) Porezni obveznik ne može odbiti ulazni porez sadržan u računima za primljena dobra i obavljene usluge što ih koristi za isporuke dobara i usluga:

- a) oslobođenih plaćanja PDV-a u zemlji sukladno Zakonu,
- b) u inozemstvu, koje bi bile oslobođene od poreza da su obavljene u zemlji,
- c) bez naknade, koje bi bile oslobođene od poreza.

(2) Ako se isporuke dobara i usluga koje su oslobođene PDV-a u zemlji, obavljaju u inozemstvu, ne ostvaruje se pravo na odbitak ulaznog poreza koji je s njima povezan.

(3) Ako osoba obavlja isporuke dobara i usluga bez naknade, nema pravo na odbitak ulaznog poreza ako je obavljanje takvih isporuka oslobođeno PDV-a.

Članak 73.

Odbitak razmjernog dijela ulaznog poreza

(1) Na temelju članka 33. Zakona, porezni obveznik ima pravo na odbitak razmjernog dijela ulaznog poreza na isporučena ili uvezena dobra koja koristi za potrebe svoje poslovne djelatnosti ili prima usluge da bi izvršio promet dobara i usluga sa i bez prava na odbitak ulaznog poreza.

Članak 74.

Utvrđivanje razmjernog dijela ulaznog poreza.

- (1) Razmjerni dio ulaznog poreza koji se može odbiti utvrđuje se jednom godišnje za tekuću godinu na temelju podataka dostavljenih od strane poreznog obveznika u prethodnoj godini sukladno članku 33. stavak 6. Zakona.
- (2) Razmjerni porezni odbitak izračunava se primjenom postotka razmjernog odbitka na iznos ulaznog poreza umanjenog za iznos kojeg obveznik nema pravo odbiti.
- (3) Razmjerni porezni odbitak se utvrđuje tako što se postotak razmjernog poreznog odbitka primjeni na ulazni porez umanjen za iznos kojeg porezni obveznik nema pravo odbiti sukladno članku 32. stavak 6. Zakona.

$$\text{Postotak razmjernog odbitka} = \frac{\text{godišnji oporezivi promet (standardna i nulta stopa)}}{\text{ukupan godišnji promet}} \times 100$$

$$\text{Razmjerni porezni odbitak} = \left(\text{Iznos ulaznog poreza u poreznom razdoblju} - \text{Iznos ulaznog poreza iz članka 32. st.6.Zakona} \right) \times \text{Postotak razmjernog odbitka}$$

Članak 75.

Posebni slučajevi

- (1) Ako država i njezini organi, entitetski organi, organi Distrikta i lokalne samouprave kao i pravne osobe osnovane sukladno Zakonu, s ciljem obavljanja poslova iz djelokruga organa uprave, koji se ne smatraju obveznicima iz članka 12. stavak 6. Zakona, obavljaju gospodarsku ili drugu djelatnost, a neoporezivanje te djelatnosti dovelo bi do stjecanja neopravdanih povlastica, tada će Uprava rješenjem utvrditi da su porezni obveznici za tu djelatnost.
- (2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, porezni obveznici moraju odvojeno voditi knjigovodstvo za svaki odjel koji se smatra poreznim obveznikom i nema razmjernog odbitka ulaznog poreza za bilo koje druge administrativne troškove u odnosu na dio koji se odnosi na obavljanje poslova u okvirima svojeg zakonom utvrđenog djelokruga ili ovlasti koji ne mogu odbiti.

X ISPRAVAK ULAZNOG POREZA

Članak 76.

Ispravak odbitka ulaznog poreza

- (1) Ispravak odbitka ulaznog poreza se obračunava i prijavljuje, na prijavi za PDV u poreznom periodu u kojem je nastao razlog za ispravak.
- (2) Razdoblje za ispravak ulaznog poreza kod nekretnina iznosi deset godina, to jest, stotinudvadeset (120) mjeseci, a kod opreme pet godina, to jest, šezdeset (60) mjeseci od poreznog perioda početka uporabe kada je dobro nabavljeno ili proizvedeno i odbijen ulazni porez. Ispravak ulaznog poreza provodi se odjednom za razdoblje od promjene uvjeta do kraja razdoblja ispravka.

(3) Ako neki objekat ili oprema postanu neuporabljivi prije isteka razdoblja za ispravak ulaznog poreza, tada prestaju razlozi ispravka ulaznog poreza.

(4) Ako naknadno ulaganje bitno ne mijenja vijek korištenja objekta ili opreme, tada se ispravak ulaznog poreza za to ulaganje obavlja u razdoblju ispravka ulaznog poreza za dotično gospodarsko dobro.

(5) Ako se radi o naknadnom ulaganju koje bitno mijenja vijek korištenja, ili predstavlja zasebnu cjelinu kao npr. dogradnja već postojeće zgrade, za to ulaganje utvrđuje se novo (zasebno) razdoblje ispravka ulaznog poreza.

(6) Ispravak odbitka ulaznog poreza u slučajevima iz stavka 2. i 3. ovoga članka se vrši u poreznoj prijavi za porezni period u kojem je došlo do promjene uvjeta za odbitak ulaznog poreza.

(7) Pod promjenom uvjeta iz prethodnog stavka podrazumijeva se prelazak iz oporezive u neoporezivu djelatnost i obrnuto (promjena uvjeta na temelju kojih je imao ili nije imao pravo na odbitak ulaznog poreza za opremu i objekte). Ispravak ulaznog poreza vrši se i u slučaju prijenosa opreme i objekta osobi koja nema pravo na odbitak ulaznog poreza. Za period nakon promjene, PDV-e se ispravlja.

(8) Ispravak ulaznog poreza se izračunava prema sljedećoj formuli:

$$\text{Ulazni porez} - (\text{minus}) \left[\text{Ulazni porez} \times (\text{puta}) \frac{\text{Vrijeme korištenja dobara prije prestanka uvjeta za odbitak ulaznog poreza}}{\text{Razdoblje za ispravak ulaznog poreza}} \right]$$

Članak 77.

Odbitak ulaznog poreza prilikom početka
obavljanja oporezivih djelatnosti

(1) Osoba iz članka. 37. Zakona, koja se registrira kao PDV obveznik podnosi Upravi zahtjev za razmjerni odbitak ulaznog poreza za dobra koja ima na zalihama koje se vrednuju po knjigovodstvenoj vrijednosti (s uključenim PDV-om) ili tržišnoj vrijednosti ako je ona niža.

(2) U zahtjevu mora posebno iskazati dobra na koja je bio plaćen PDV kod nabave.

(3) Razmjerni dio se obračunava na temelju ukupne nabave iz godine koja prethodi prvoj registraciji na način da sve nabave dobara s ulaznim PDV-om i one bez ulaznog PDV-a moraju biti stavljene u odnos.

Članak 78.

Oblik i sadržaj prijave za PDV

(1) Obveznici su dužni do 10-og u mjesecu, po isteku poreznog perioda iz članka 38. stavak 1. Zakona, podnijeti PDV prijavu nadležnoj organizacijskoj jedinici Uprave prema sjedištu, odnosno prebivalištu obveznika.

(2) Prijava PDV-a podnosi se na jedinstvenom obrascu prijave PDV (u daljnjem tekstu: Obrazac P PDV) koji je sastavni dio ovoga Pravilnika.

(3) Iznosi navedeni u poljima na poreznoj prijavi zaokružuju se na najbliži niži cijeli broj u KM.

XI PERIOD OPOREZIVANJA, OBRAČUNAVANJA I PLAĆANJA PDV-a

Članak 79.

Plaćanje PDV-a

(1) Obveznici koji se bave prometom dobara i usluga iz članka 4. do 11. Zakona, plaćaju PDV najkasnije do desetog u mjesecu za prethodni mjesec.

(2) Iznos uplate navedene u stavku 1. ovoga članka se zaokružuje na najbliži niži cijeli broj u KM.

(3) Obveznici koji se bave prometom dobara i usluga iz članka 11. Zakona, plaćaju PDV prilikom svakog uvoza dobra u rokovima u kojima se plaća carina i druge uvozne pristojbe.

XII POSEBNE SCHEME U GRAĐEVINARSTVU

Članak 80.

Pojam građevinskih radova

(1) Pod «građevinskim radovima» iz članka 40. stavak 2. Zakona, smatra se:

- a) usluge rušenja,
- b) usluge na zgradama,
- c) usluge na svim objektima, izgrađenim od građevinskog materijala, koji su izgrađeni na zemlji ili u zemlji ili alternativne usluge koje se obavljaju na objektima pomoću građevinske opreme (tj. na tunelima, mostovima, ulicama),
- d) instalacija prozora i vrata, instalacija (pokrivanje) podova, liftova, pokretnih traka i sustava za grijanje,
- e) instalacija elemenata koji se ugrađuju na zgrade ili druge objekte (restorane, radnje, prozorska okna),
- f) instalacija svjetlećih sustava,
- g) čišćenje kojim se mijenja površina (npr. pjeskarenje).

Članak 81.

Osobe u posebnoj shemi u građevinarstvu

(1) Investitor je osoba koja financira građevinske radove na nepokretnoj imovini. Izvođač je osoba koja je neposredno zaključila ugovor s investitorom o građevinskim radovima na nepokretnoj imovini.

(2) Izvođač iz odredbi članka 41. i 42. Zakona, je dužan za svaki porezni period investitoru izdati račun o izvršenom prometu dobara i usluga.

Članak 82.

Pojam kooperanta

(1) Kooperant iz članka 41. i 42. Zakona, je osoba koja izvođaču radova isporučuje dobra za potrebe izvođenja građevinskih radova na nepokretnoj imovini i sama pruža usluge koje su u svezi s isporučenim dobrima i samim time utječe na izvođenje građevinskih radova.

(2) Posebna shema se odnosi na izvođača radova iz članka 81. stavak 2. ovoga pravilnika i kooperanta iz stavka 1. ovog članka.

XIII POSEBNI POSTUPCI OPOREZIVANJA

Članak 83.

Naknada poljoprivrednicima u paušalnom iznosu

(1) Sukladno članku 45. stavak 1. Zakona, poljoprivredniku koji nije PDV obveznik, Uprava će odobriti pravo na paušalnu naknadu (u daljnjem tekstu: PDV naknada) za ulazni porez ako:

- a) dostavi dokaz mjerodavnog organa da ostvaruje prihod od poljoprivrede i šumarstva i
- b) izvrši promet poljoprivrednih i šumarskih proizvoda, odnosno poljoprivrednih usluga PDV obveznicima.

(2) PDV naknada određuje se po stopi od 5% na neto vrijednost primljenih dobara i usluga.

(3) Postotak PDV naknade iz stavka 2. ovog članka Uprava može određivati svake godine.

(4) Ako poljoprivrednik izvrši promet poljoprivrednih i šumarskih proizvoda, odnosno poljoprivrednih usluga, obveznik je dužan obračunati PDV naknadu po stopi iz stavka 2. ovoga članka na neto naknadu primljenih dobara i usluga, o čemu je dužan izdati dokument (u daljnjem tekstu: potvrda o plaćanju).

(5) Obračunati iznos PDV naknade obveznik iz stavka 4. ovog članka ima pravo odbiti kao ulazni porez, pod uvjetom da je PDV naknadu i vrijednost primljenih proizvoda i usluga platio poljoprivredniku.

(6) Potvrda o plaćanju iz stavka 3. ovoga članka sadrži sljedeće podatke:

- a) naziv, adresu i identifikacijski broj obveznika – izdavatelja potvrde o plaćanju,
- b) mjesto i datum izdavanja i redni broj potvrde o plaćanju,
- c) ime, prezime, adresu i JMBG poljoprivrednika,
- d) vrstu i količinu isporučenih dobara, vrstu i opseg usluge,
- e) vrijednost primljenih dobara i usluga,
- f) iznos PDV naknade obračunate poljoprivredniku i
- g) broj i datum odobrenja izdanog sukladno članku 45. stavak 1. Zakona.

Članak 84.

Putničke agencije i tour operatori

(1) Ako nisu ispunjeni svi uvjeti iz članka 46. Zakona, putnička agencija obračunava, naplaćuje i plaća PDV po općim uvjetima propisanim Zakonom.

(2) Putnička agencija dužna je osigurati evidencije sukladno Zakonu i ovome pravilniku.

(3) Putnička agencija dužna je korisniku usluga izdati porezni račun, ili bilo koji drugi dokument koji služi kao porezni račun, za izvršenu turističku uslugu, i u istom iskazati PDV.

(4) Putnička agencija ima pravo na odbitak ulaznog poreza koji je obračunat od strane obveznika koji su izvršili promet dobara i usluga, a koji nisu vezani za neposrednu korist putnika.

Članak 85.

Rabljena roba, umjetnička djela, kolekcionarski predmeti i antikviteti

(1) Preprodavači iz članka 47. stavak 1. Zakona, mogu obračunavati i naplatiti PDV prema posebnim uvjetima, ako su rabljenu robu, umjetnička djela, kolekcionarske predmete i antikvitete, s namjerom da iste preprodaju, kupili ili dobili:

- a) od osoba koje nisu PDV obveznici,
- b) od obveznika koji nisu imali pravo na odbitak ulaznog poreza prilikom nabave tih dobara, odnosno, koji su oslobođeni plaćanja PDV-a bez prava na odbitak ulaznog poreza na nabave,
- c) od osoba čiji godišnji oporezivi promet ne prelazi propisani prag, odnosno, od osoba koje nisu PDV obveznici, kad se radi o korištenoj poslovnoj imovini te osobe (mali poduzetnici)

(2) Ukoliko preprodavači iz stavka 1. ovoga članka istovremeno obračunavaju, naplaćuju i plaćaju PDV prema općim uvjetima, obvezni su u svom knjigovodstvu odvojeno voditi evidencije za nabave na koje obračunavaju i naplaćuju PDV prema posebnim uvjetima.

(3) Preprodavači iz stavka 1. ovoga članka u svom knjigovodstvu osiguravaju podatke i vode evidencije o nabavi i prodaji rabljene robe, umjetničkih djela, kolekcionarskih predmeta i antikviteta i u istim su dužni osigurati podatke o:

- a) prodavatelju za svaki predmet,
- b) svakom predmetu nabave,
- c) iznosu nabavne cijene za svaki predmet,
- d) iznosu prodajne cijene za svaki predmet prometa,
- e) iznosu razlike između nabavne i prodajne cijene dobara iz točke 3. i 4. ovoga stavka i
- f) iznosu PDV-a koji je sadržan u razlici iz točke 5. ovoga stavka.

(4) Porezni račun se izdaje sukladno članku 106. Pravilnika.

(5) Preprodavači iz stavka 1. ovoga članka imaju pravo na odbitak ulaznog poreza koji je obračunat od strane obveznika koji su izvršili promet dobara i usluga, a koji nisu vezani za nabavnu vrijednost dobara.

Članak 86.

Dobra čije su nabave i prodaje izvršene u cijelosti

(1) Preprodavači čija je pojedinačna vrijednost nabave rabljene robe i kolekcionarskih predmeta ispod iznosa od 200,00 KM nisu dužni osigurati podatke o pojedinačnoj nabavnoj i prodajnoj cijeni za svaki predmet oporezivanja, odnosno, u tom slučaju mogu izvršiti nabave i prodaje tih proizvoda u cijelosti.

(2) Preprodavači rabljene robe i kolekcionarskih predmeta čija pojedinačna nabava prelazi iznos iz stavka 1. ovoga članka dužni su za svaki predmet oporezivanja osigurati podatke propisane u članku 85. **stavak** 3. ovoga pravilnika.

(3) Preprodavači iz stavka 2. ovoga članka ne mogu utvrđivati maržu za oporezivanje.

(4) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, preprodavači određuju maržu za oporezivanje za određeni porezni period, i to kao razliku između ukupnog prometa u tom periodu i ukupne nabave dobara.

(5) Ako je marža negativna, preprodavači istu mogu prenijeti u sljedeći porezni period, pod uvjetom da PDV obračunavaju i naplaćuju prema posebnim uvjetima za preprodavače iz stavka 1. ovoga članka.

(6) Ukoliko preprodavači istovremeno obračunavaju i naplaćuju PDV prema posebnim i općim uvjetima propisanim Zakonom, negativnu maržu ne mogu prenijeti za sljedeći porezni period za dobra na koja obračunavaju i naplaćuju PDV prema općim uvjetima.

Članak 87.

Drugi slučajevi prometa umjetničkih djela, kolekcionarskih predmeta i antikviteta

(1) Nabavna cijena umjetničkih djela, kolekcionarskih predmeta i antikviteta koja se uvoze utvrđuje se sukladno carinskim propisima (članak 21. Zakona), uvećana za iznos PDV-a koji se obračunava i naplaćuje u rokovima za naplatu carinskog duga.

(2) Preprodavači koji obračunavaju i naplaćuju PDV, na razliku između prodajne i nabavne cijene, nemaju pravo na odbitak ulaznog poreza na dobra koja su uvezli ili dobili, sukladno članku 49. stavak 1. Zakona.

Članak 88.

Promet dobara na javnoj aukciji

(1) Obveznik iz članka 50. stavak 1. Zakona, (u daljnjem tekstu: aukcionar) može obračunavati i naplatiti PDV prema posebnim uvjetima samo ukoliko na javnoj aukciji radi u ime nalagodavatelja navedenih u članku 50. stavak 3. Zakona.

(2) Ukoliko aukcionar istovremeno obračunava i naplaćuje PDV prema općim i posebnim uvjetima, dužan je u svom knjigovodstvu odvojeno voditi evidencije, u kojima osigurava podatke o prometu na koji obračunava i naplaćuje PDV po općim i posebnim uvjetima i obračunati i platiti PDV za svaki posebno.

XIV POVRAT PDV – a

a) Redoviti povrat PDV-a obveznicima PDV-a.

Članak 89.

Pokretanje postupka za povrat PDV-a

(1) Postupak povrata PDV-a se pokreće podnošenjem prijave samooporezivanja (PDV-prijava).

Članak 90.

Pravo na povrat PDV-a

(1) Podnošenjem PDV prijave obveznik se opredjeljuje za povrat razlike ulaznog poreza ili porezni kredit.

(2) Obilježavanjem polja 80 s oznakom „x“ u PDV-e prijavi smatra se da je podnesen zahtjev za povrat razlike ulaznog poreza.

(3) U slučaju da se obveznik ne izjasni, smatra se opredjeljenim za porezni kredit.

Članak 91.

Povrat PDV-a izvoznicima

(1) Pravo povrata ulaznog poreza, po osnovi izvoza u roku od 30 dana od podnošenja prijave za PDV, imaju obveznici koji su imali izvoz preko 30 % od ukupnog prometa u prethodnoj godini. Pravo na povrat u roku od 30 dana obveznik gubi ako šest mjeseci uzastopno nema prometa po osnovi izvoza s tim da ponovno pravo stječe ako uzastopno od šest mjeseci ima izvoz dobara i usluga. Obveznici koji prvi put počinju s radom ili imaju namjeru izvoziti, pravo na povrat u roku od 30 dana od podnošenja prijave za PDV mogu steći na temelju ugovora iz kojega se može vidjeti da će u tekućoj godini imati preko 30 % prometa po osnovi izvoza.

(2) Obveznici koji su ostvarili izvoz manji od 30% od ukupnog prometa imaju pravo na povrat u roku od 60 dana po isteku roka za predaju prijave za PDV.

Članak 92.

Postupak povrata PDV-a

(1) Uprava vrši povrat razlike ulaznog poreza umanjenog za iznos dospjelog poreznog duga.

(2) Dospjeli porezni dug je glavna i sporedna obveza propisana Zakonom o postupku neizravnog oporezivanja.

(3) Ako Uprava ne izvrši povrat razlike ulaznog poreza u propisanim rokovima, obveznik PDV-a ima pravo na propisanu kamatu koja počinje teći prvoga dana po isteku rokova za povrat do dana prijensa sredstava na račun PDV obveznika.

b) Povrat obveznicima PDV-a registriranim u inozemstvu.

Članak 93.

Povrat PDV-a poslovnim subjektima registriranim za PDV u inozemstvu

(1) Strane pravne osobe koje nemaju registrirano poslovanje u BiH (prijevoznici, osobe koje izlažu robu na sajmovima, zračni prijevoznici i slično) su osobe koje kupe dobra i prime usluge od poreznih obveznika s područja BiH, a vezano za obavljanje djelatnosti u inozemstvu, imaju pravo na povrat PDV-a na temelju zahtjeva kojeg podnose Upravi za kumulativni promet u periodu od najmanje tri mjeseca, a može i kraće ako je ostatak poslovne godine.

(2) Zahtjev iz prethodnog stavka podnosi se na obrascu „PDV-SL-1“, koji je propisan ovim pravilnikom i čini njegov sastavni dio.

Članak 94.

Uvjeti za povrat PDV-a stranim osobama

(1) Uz zahtjev za povrat PDV-a, strana osoba je dužna dostaviti slijedeću dokumentaciju:

- a) presliku potvrde o registraciji obveznika PDV-a i prijevod potvrde o registraciji ukoliko ona nije na jednom od tri službena jezika u BiH,
- b) originale ili ovjerene preslike računa o nabavi dobara i usluga u BiH po kojima je obračunat i plaćen PDV,
- c) dokaz o plaćanju dobara i
- d) dokaz o izvozu dobara.

Članak 95.

Rok za povrat PDV-a stranim osobama

- (1) Uprava, nakon izvršene provjere ispunjenosti uvjeta za povrat PDV-a, osobama iz članka 53. stavak 1. Zakona, rješenjem utvrđuje pravo na povrat u roku od 6 mjeseci od dana podnošenja zahtjeva.
- (2) Rješenje iz prethodnog stavka dostavlja se zastupniku sa sjedištem u BiH.
- (3) Povrat PDV-a se vrši s jedinstvenog računa na račun zastupnika ili podnosioca zahtjeva otvoren u BiH.

c) Povrat PDV-a stranim državljanima.

Članak 96.

Pravo na povrat PDV-a stranim državljanima

- (1) Kupac-strani državljanin iz članka 54. Zakona (u daljnjem tekstu: kupac), koji kupljena dobra u BiH otprema u prtljagu koji nosi sa sobom u inozemstvo, pravo na povrat PDV za otpremljena dobra ostvaruje na temelju zahtjeva za povrat koji, na zahtjev kupca, popunjava obveznik-prodavatelj.

Članak 97.

Podnošenje zahtjeva za povrat PDV-a

- (1) Zahtjev za povrat PDV-a podnosi se na obrascu „PDV-SL-2“ - zahtjev stranog državljanina za povrat, koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni dio.

Članak 98.

Obrazac zahtjeva za povrat PDV-a

- (1) Obrazac „PDV-SL-2“ popunjava se u tri primjerka, od kojih original i jednu presliku prodavatelj daje kupcu, a drugu presliku zadržava u svojoj dokumentaciji.

Članak 99.

Procedura za povrat PDV-a stranim državljanima

- (1) Kupac ostvaruje pravo na povrat PDV ako, prilikom napuštanja carinskog područja BiH, Upravi da na uvid račune, kupljena dobra i original popunjenog obrasca „PDV-SL-2“.

Članak 100.

Uvjeti za povrat PDV-a stranim državljanima

- (1) Prije ovjere obrasca „PDV-SL-2“ Uprava je dužna utvrditi da li:
 - a) su podatci iz putne isprave istovjetni s podacima iz obrasca „PDV-SL-2“,
 - b) su dobra dana na uvid istovjetna s dobrima navedenim u obrascu „PDV-SL-2“ i na priloženim računima, kao i da ta dobra nisu korištena,
 - c) je ukupna vrijednost dobara s PDV-om iskazana na obrascu „PDV-SL-2“ veća od 100 KM,
 - d) se dobra iznose prije isteka roka od tri mjeseca od dana isporuke (kupovine) u BiH,
 - e) je original obrasca „PDV-SL-2“ ovjerio i potpisao prodavatelj.

(2) Ako su ispunjeni uvjeti iz stavka 1. ovoga članka Uprava ovjerava original obrazac „PDV-SL-2“ i priložene račune potpisom i pečatom i u obrazac „PDV-SL-2“ unosi datum iznošenja dobara s carinskog područja BiH.

(3) Originalni račun i ovjeren obrazac „PDV-SL-2“ vraća se kupcu, a presliku obrasca „PDV-SL-2“ Uprava zadržava za svoje potrebe. Uprava vodi posebnu evidenciju o ovjerenim obrascima „PDV-SL-2“.

Članak 101.

Dobra koja iznose strani državljani bez prava na povrat PDV-a

(1) Pravo na povrat PDV-a na dobra koja iznose strane osobe iz BiH ne odnosi se na iznesena mineralna ulja, alkohol i alkoholna pića i prerađevine od duhana.

(2) Pod mineralnim uljima smatraju se naftni derivati (petrolej, dizel-gorivo, ulje za loženje ekstra lako (ES) i lako specijalno (LS) motorni benzin – bezolovni, motorni benzin).

(3) Alkoholom i alkoholnim pićima smatraju se alkoholna pića, bez obzira na veličinu pakiranja i etil alkohol.

Članak 102.

Rok za povrat PDV-a

(1) Kupcu ili podnosiocu zahtjeva za povrat (donosiocu ovjerenog originala obrasca „PDV-SL-2“) plaćeni PDV se vraća ako, u roku od tri mjeseca od dana izdavanja računa, prodavatelju od kojeg je kupljeno dobro dostavi ovjeren original obrasca „PDV-SL-2“ na kojem je potvrđeno da su ispunjeni uvjeti iz članka 100. stavak 1. ovoga pravilnika.

(2) Istekom navedenog roka strana osoba ne može ostvariti pravo na povrat PDV-a.

Članak 103.

Obveza kupca

(1) Ako je ovjereni original obrasac „PDV-SL-2“ iz članka 100. stavak 2. dostavljen poštom, kupac ili podnositelj zahtjeva dostavlja prodavatelju broj računa u banci na koji će se izvršiti povrat plaćenog PDV, ako taj broj računa nije naveden u obrascu „PDV-SL-2“.

Članak 104.

Način povrata PDV-a

(1) Na temelju ovjerenog originala obrasca „PDV-SL-2“ iz članka 100. stavak 2. ovoga pravilnika prodavatelj vrši povrat plaćenog PDV kupcu ili podnosiocu zahtjeva.

(2) Povrat PDV-a vrši prodavatelj u KM gotovinskom isplatom ili uplatom na račun u banci koji navede kupac ili podnositelj zahtjeva.

(3) Ako je isplata u gotovini, prodavatelj je obavezan izvršiti povrat PDV-a odmah, a ako se doznava na račun kupca, odnosno podnosioca zahtjeva, uplata se vrši u roku od 15 dana od dana primitka zahtjeva.

(4) Kupac ili podnositelj zahtjeva potpisom na ovjerenom originalu obrasca „PDV-SL-2“ iz članka 100. stavak 2. ovoga članka potvrđuje prijem vraćenog PDV-a u gotovini.

(5) Ovjereni original obrasca „PDV-SL-2“ iz članka 100. stavak 2. ovoga članka potpisan od strane kupca ili podnositelja zahtjeva o primitku vraćenog PDV-a u gotovini, odnosno izvršen nalog za prijenos sredstava po osnovi povrata PDV-a, služi prodavatelju kao dokaz za porezno oslobađanje s pravom na odbitak ulaznog poreza.

Članak 105.

Posebna evidencija koju vodi prodavatelj

(1) Prodavatelj je obavezan voditi posebnu evidenciju o izdanim obrascima „PDV-SL-2“ i o povratu kupcima.

(2) Evidencija sadrži podatke o:

- 1) evidencijskom broju obrasca „PDV-SL-2“,
- 2) broju putne isprave stranog državljanina,
- 3) broju i datumu računa iz obrasca „PDV-SL-2“,
- 4) iznosu naknade za isporučena dobra bez PDV,
- 5) iznosu PDV sadržanog u naknadi za isporučena dobra,
- 6) datumu primitka ovjerenog originala obrasca „PDV-SL-2“,
- 7) iznosu PDV koji je vraćen na ime povrata,
- 8) datumu povrata PDV.

XV ISPOSTAVLJANJE RAČUNA; KNJIGOVODSTVO I ČUVANJE DOKUMENATA

Članak 106.

Ispostavljanje poreznog računa

(1) Obveznik PDV-a je dužan svakom kupcu izdati porezni račun za svaki promet dobara i usluga, izuzev za onaj promet koji je oslobođen plaćanja PDV-a (članak 24. i 25. Zakona), odnosno za usluge od javnog interesa, financijske i novčane usluge.

(2) Pod poreznim računom se smatra i svaki drugi dokument koji sadrži sve propisane elemente.

(3) Porezni račun se izdaje najmanje u dva primjerka, od kojih se jedan uručuje kupcu, a drugi služi kao isprava za knjiženje.

(4) Porezni račun služi kao osnova za utvrđivanje porezne obveze.

(5) Porezni račun je osnova i preduvjet za odbitak ulaznog poreza, bilo kao osnova umanjivanja poreznih obveza ili osnova za povrat poreza od države, za knjiženje i unos podataka u poreznu prijavu.

(6) Za svaki izgubljeni porezni račun ili dokument kojim se stječe pravo na odbitak ulaznog poreza, kupac je dužan od dobavljača osigurati prijepis poreznog računa.

Članak 107.

Sadržaj poreznog računa

(1) Porezni račun iz predhodnog članka mora sadržavati najmanje sljedeće podatke:

- a) naziv, adresu i identifikacijski broj za neizravne poreze obveznika koji je isporučio dobra ili usluge,
- b) mjesto i datum izdavanja računa,
- c) broj računa,

- d) datum isporuke dobara i/ili usluga,
- e) ime, naziv, adresu i kada postoji identifikacijski broj za neizravne poreze poreznog obveznika kupca,
- f) trgovački naziv, vrstu, količinu i cijenu isporučenih dobara i obavljenih usluga,
- g) pojedinačnu vrijednost dobara i usluga bez PDV-a,
- h) ukupan iznos naknade bez PDV-a,
- i) PDV stopu i ukupan iznos PDV-a,
- j) ukupan iznos naknade za dobra i usluge, uključujući PDV.

(2) U slučajevima kada je obveznik dužan izdati porezni račun, a isporučena dobra ili usluge nisu oporezive PDV-om, na poreznom računu je dužan naznačiti članak Zakona po kojem se obračun PDV-a ne vrši.

Članak 108.

Obveza izdavanja poreznog računa u slučaju korištenja usluga u izvanposlovne svrhe

- (1) Obveznik PDV-a mora izdati porezni račun sukladno odredbama ovoga pravilnika i Zakona i u slijedećim slučajevima korištenja usluga u izvanposlovne svrhe (članak 5. i 9. Zakona), i to kad:
- a) obveznik upotrijebi dobra koja čine dio poslovne imovine u izvanposlovne svrhe poreznog obveznika, uposlenih i drugih osoba kada je PDV moguće u potpunosti ili djelomično odbiti,
 - b) obveznik pruža usluge bez naknade, ili uz smanjenje naknade, u izvanposlovne svrhe osnivača, uposlenih i drugih osoba ili svrhe koje nisu povezane s njegovim poslovanjem,
 - c) obveznik upotrijebi ili obavi uslugu bez naknade, ili uz smanjenu naknadu, uposlenima ili članovima njihove obitelji po osnovi rada i
 - d) obveznik izuzima dobra za krajnju potrošnju (u svrhe koje nisu povezane s poslovnom djelatnošću).

Članak 109.

Izdavanje internog računa

(1) Za korištenje dobara i usluga u izvanposlovne svrhe izdaje se interni račun, pod uvjetom da se na navedena dobra i usluge može odbiti PDV u potpunosti ili djelomično.

(2) Za korištenje osobno proizvedenih dobara ili obavljenih usluga u izvanposlovne svrhe izdaje se interni račun, pod uvjetom da se na navedena dobra i usluge može odbiti PDV u potpunosti ili djelimično.

(3) Interni račun sadrži sve propisane elemente poreznog računa, osim što se umjesto podataka o kupcu navode podatci o svrsi korištenja dobara i usluga.

Članak 110.

Izdavanje poreznog računa u slučajevima avansnog plaćanja

(1) Za primljene avanse prije isporuke dobara i usluga, a na temelju izvoda ovlaštene organizacije platnog prometa, primatelj avansa, dužan je izdati porezni račun sukladno Zakonu i ovome pravilniku.

(2) Na poreznom računu je obavezna naznaka „račun-avans“.

(3) Ovakav porezni račun je osnova za obračun izlaznog poreza kod prodavatelja, a ulaznog kod kupca.

(4) Primitljeni avans predstavlja bruto naknadu iz koje se preračunatom stopom izračunava PDV.

(5) Ako je avans primitljen u istom obračunskom periodu u kojem je obavljena i isporuka, tada se ne ispostavlja porezni račun za avans, nego račun za redovitu isporuku dobara ili usluga. U slučaju kada je primitljeni avans veći od iznosa u redovitoj fakturi ispostavlja se porezni račun za razliku avansa.

(6) Pri isporuci dobara, odnosno obavljanju usluga ispostavlja se porezni račun u kojem se zaračunava cjelokupna isporuka dobara, odnosno obavljena usluga, a porezni račun za avans se poništava (stornira).

Članak 111.

Potvrda o primitku

(1) Potvrda o plaćanju (potvrda o primitku) je dokument koji se izdaje u specifičnim slučajevima kada postoje otežavajuće okolnosti, nemogućnost izdavanja računa ili kada je obveznik izdavanja računa kupac (otkupi od poljoprivrednika, kompleksnost kvantitativnog ili kvalitativnog primitka robe i slično).

(2) Potvrda se izdaje samo za isporuke dobara i usluga na temelju ugovora.

(3) Datum ispostavljanja potvrde predstavlja datum isporuke dobara i usluga.

Članak 112.

Potvrda o primitku kao račun

(1) Računom se smatra i potvrda o primitku koju izdaje obveznik za isporuke dobara od poljoprivrednika u smislu članka 45. Zakona.

Članak 113.

Sadržaj potvrde o primitku

(1) Potvrda o primitku iz predhodnog članka sadrži slijedeće podatke:

- a) naziv, adresu i identifikacijski broj obveznika,
- b) mjesto, datum izdavanja i redni broj potvrde,
- c) ime, prezime, adresu i matični broj poljoprivrednika,
- d) vrstu, količinu isporučenih dobara ili izvršenih usluga od strane poljoprivrednika,
- e) datum ili rok prometa dobara i usluga
- f) vrijednost primitljenih dobara i usluga,
- g) iznos paušalne naknade obračunate poljoprivredniku,
- h) broj rješenja o paušalnoj naknadi za poljoprivrednika od strane Uprave.

Članak 114.

Blagajnički račun

(1) Obveznici koji promet dobara i usluga naplaćuju u gotovini obvezni su promet iskazivati preko registar blagajni i za svaki izvršeni promet izdati blagajnički račun (isječak vrpce registar blagajne).

(2) Računi se izdaju u dva primjerka, od kojih se jedan izdaje kupcu a drugi služi kao porezna dokumentacija uz dnevna izvješća za knjiženje.

Članak 115.

Sadržaj blagajničkog računa

(1) Blagajnički računi za gotovinski promet pri prometu dobara ili usluga moraju sadržavati najmanje slijedeće podatke:

- a) naziv, adresu i identifikacijski broj obveznika,
- b) mjesto prodaje (broj prodajnog mjesta, poslovnog prostora, prodavnice)
- c) datum i broj izdavanja računa,
- d) količinu, cijenu i uobičajeni trgovački naziv isporučenog dobra ili izvršene usluge,
- e) ukupan iznos naknade bez PDV-a,
- f) ukupan iznos PDV-a i
- g) ukupan iznos naknade sa PDV-om.

Članak 116.

Blagajnički račun kao račun

(1) Blagajnički računi mogu se prihvatiti kao osnova za priznavanje ulaznog PDV-a ukoliko ukupni iznos uključujući PDV ne prelazi 100,00 KM.

(2) Za iznos blagajničkog računa preko 2.000,00 KM pored blagajničkog računa mora se izdati porezni račun.

Članak 117.

Izvješće o dnevnom i mjesečnom prometu

(1) Obveznici koji promet dobara i usluga naplaćuju gotovinski, sukladno člancima 118. i 119. dužni su sačinjavati izvješća o ukupnom dnevnom i mjesečnom prometu, s podacima o iznosu prometa bez PDV-a, iznosu PDV-a i iznosu prometa sa PDV-om koji predstavljaju dokumente za unos podataka u knjigu izlaznih računaa.

Članak 118.

Obveznici koji nisu dužni izdavati blagajničke račune

(1) Obveznici koji promet dobara i usluga naplaćuju gotovinski prilikom maloprodaje duhana, duhanskih prerađevina, dnevnog tiska, lota i sportske prognoze u kioscima i pri prodaji dobara i usluga na tržnicama i drugim otvorenim prostorima, nisu dužni izdavati blagajničke račune.

Članak 119.

Pojam tržnice i otvorenog prostora

(1) Pod tržnicama i otvorenim prostorima, u smislu Zakona i ovoga pravilnika, smatraju se mjesta registrirana od strane mjerodavnog organa na kojima se može vršiti promet dobara i usluga krajnjim potrošačima.

(2) Pod prodajom na otvorenim prostorima smatra se i prodaja karata javnog prijevoza putnika, prodaja karata putem automata i ostalih proizvoda putem automata.

Članak 120.

Načela za vođenje knjigovodstva

- (1) Porezni obveznik mora u svom knjigovodstvu osigurati sve podatke potrebne za točno, pravilno i pravovremeno obračunavanje i plaćanje PDV-a.
- (2) Osnova za knjigovodstveno evidentiranje porezno značajnih događaja, promjena i činjenica su odgovarajuće isprave, kao što su: obračuni izvršenih i primljenih isporuka, izdani i primljeni računi, isprave o uvozu i izvozu (carinske isprave), isprave o plaćanjima i naplati, kao i sve druge isprave bitne za obračun i plaćanje PDV-a i korištenje prava na odbitak ulaznog poreza.
- (3) Knjigovodstvo poreznih obveznika, knjige izlaznih i ulaznih računaa i druge evidencije moraju se voditi prema Međunarodnim računovodstvenim načelima i računovodstvenim standardima i prema Zakonu o računovodstvu i reviziji Bosne i Hercegovine.
- (4) Pri vođenju knjigovodstva obveznik se treba pridržavati slijedećih računovodstvenih načela:
 - a) akrealna osnova,
 - b) stalnost poslovanja,
 - c) razumljivost,
 - d) relevantnost,
 - e) značajnost,
 - f) pouzdanost,
 - g) vjerodostojna prezentacija,
 - h) suština prije forme,
 - i) neutralnost,
 - j) opreznost,
 - k) kompletnost,
 - l) uporedivost i
 - m) pravovremenost.

Članak 121.

Sadržaj knjigovodstvenih evidencija

- (1) Porezni obveznik mora u svom knjigovodstvu osigurati sve podatke potrebne za utvrđivanje i plaćanje PDV-a, a naročito:
 - a) o ukupnom iznosu naknade za isporuke dobara i usluga s PDV-om, iznosu naknade za isporuke dobara i usluga koje su oslobođene PDV-a ,
 - b) o obračunatom PDV-u po izdanim računima za isporučena dobra i obavljene usluge,
 - c) o ukupnom iznosu naknada za primljena dobra i usluge, iznosu naknade za primljena dobra i usluge s PDV-om i iznosu naknade za primljena dobra i usluge bez PDV-a,
 - d) o obračunatom PDV-u po računima za primljena dobra i korištene usluge (ulaznom porezu),
 - e) o obvezi PDV-a za uplatu i uplati PDV-a,
 - f) o potraživanju za povrat ulaznog poreza i njegovoj uplati.
- (2) Radi osiguravanja podataka o izdanim i primljenim računima i PDV-u sadržanom u tim računima, porezni obveznik mora ili:
 - a) voditi posebne evidencije, i to: knjigu izlaznih računaa (obrazac KIF) i knjigu ulaznih računaa (obrazac KUF), ili
 - b) u poslovnom knjigovodstvenom i računovodstvenom sustavu uspostaviti račune za:
 - i) izlazni PDV za isporuke osobama registriranim za PDV,
 - ii) izlazni PDV za isporuke osobama neregistriranim za PDV,
 - iii) ulazni PDV,

- iv) uplate PDV,
- v) uvozni PDV i
- vi) izvoz.

Članak 122. Knjiga izlaznih računa

- (1) U knjigu izlaznih računa (KIF) upisuju se podatci kako slijedi:
- a) redni broj (kolona 1),
 - b) broj računa (kolona 2),
 - c) datum izdavanja računa (kolona 3),
 - d) naziv kupca (primatelja dobara ili usluga) ako se radi o poreznom obvezniku (kolona 4),
 - e) identifikacijski broj kupca. Ovdje se ne unosi podatak za inozemne kupce, kao ni kod prodaje krajnjim potrošačima (kolona 5),
 - f) iznos računa (kolona 6),
 - g) iznos internog računa u izvanposlovne svrhe (kolona 7),
 - h) iznos računa za izvozne isporuke. Unose se podatci za obavljene isporuke u inozemstvo na temelju izvoznih carinskih isprava (kolona 8),
 - i) iznos računa za ostale isporuke oslobođene plaćanja PDV-a (kolona 9),
 - j) osnovica za obračun PDV-a kupcima - poreznim obveznicima (kolona 10),
 - k) obračunati iznos PDV-a na sve isporuke (kolona 11).
- (2) U knjigu izdanih računa (KIF) unosi se i:
- a) dnevni gotovinski promet. U tom se slučaju u kolonu 2 unose brojevi računa za gotovinski promet (od -- do --, prema specifikaciji od -- do -- i slično), u kolonu 3 datum, u kolonu 4 naznaka da se radi o gotovinskim računima kao "gotovinska naplata blagajne br. ---" i slično, kolona 5 se ne popunjava, a iznos tih računa (gotovinske naplate) upisuje se u kolonu 6. U ovu kolonu porezni obveznik može, na temelju isprava o dnevnom prometu, upisati u jednom iznosu gotovinski promet za cijeli obračunski period,
 - b) gotovinski promet bez računa iz članka 117. ovoga pravilnika. U tom slučaju, u kolonu 2 unosi se naznaka prodajnog mjesta, kioska i slično, u kolonu 3 datum, ostali podatci se upisuju na način iz točke 1. ovoga stavka,
 - c) računa za isporuke bez naknade ili uz osobni popust,
 - d) naknadne ispravke računa.

(3) Nakon ispostavljanja računa za isporuke dobara, odnosno usluga za koje je primljen avans i izdan račun u smislu odredbi Zakona i ovoga pravilnika, u knjizi izdanih računa za avanse poništava (stornira) se račun za avans, a račun za isporučena dobra, odnosno obavljene usluge upisuje se u knjigu izlaznih računa za isporučena dobra i usluge.

Članak 123. Knjiga ulaznih računa

- (1) U knjigu ulaznih računa upisuju se podatci kako slijedi:
- a) redni broj (kolona 1),
 - b) broj računa (kolona 2),
 - c) datum računa (kolona 3),
 - d) naziv - ime i prezime dobavljača, odnosno isporučitelja dobara ili usluge i sjedište, odnosno prebivalište ili uobičajeno boravište (kolona 4),
 - e) identifikacijski broj ili JMBG dobavljača, odnosno isporučitelja (kolona 5),
 - f) iznos računa bez poreza (kolona 6),
 - g) ukupni iznos računa s porezom (kolona 7),
 - h) iznos paušalne naknade (kolona 8),

- i) ukupni iznos ulaznog poreza sadržanog u računima iz kolone 7 (kolona 9),
- j) ulazni porez koji se može odbiti (kolona 10), te
- k) ulazni porez koji se ne može odbiti (kolona 11).

(2) Po primitku računa za isporučena dobra i usluge za koje je plaćen avans, u knjizi primljenih računa za avanse poništava (stornira) se račun za dani avans sa svim podacima, a račun za isporučena dobra i usluge unosi se na odgovarajući način u knjigu ulaznih računa za primljena dobra i usluge.

(3) U knjigu primljenih računa unose se i podatci o naknadnim ispravicima ulaznog poreza u smislu odredbe članka 36. Zakona.

Članak 124.

Obveza zaključivanja knjiga

(1) Knjige izlaznih i ulaznih računa zaključuju se za svaku poslovnu godinu, i pri prestanku poslovanja.

(2) Tijekom godine, za svako obračunsko razdoblje, iznosi upisani u knjige iz stavka 1. ovoga članka se zbrajaju i koriste za popunjavanje porezne prijave.

(3) U knjigu ulaznih računa i knjigu izlaznih računa upisuje se i kumulativni iznos poreza za obračunski period.

Članak 125.

Obveznici koji nisu u obvezi posebno voditi knjige i evidencije

(1) Ako porezni obveznik u svom knjigovodstvu osigurava sve podatke potrebne za utvrđivanje porezne osnovice, odnosno poreza, kao i ulaznog poreza, nije obvezan posebno voditi knjige i evidencije propisane ovim pravilnikom.

Članak 126.

Prilagođavanje obrazaca i knjiga automatskoj obradi podataka

(1) Obrasci i knjige iz ovoga pravilnika mogu se prilagođavati automatskoj obradi podataka, s tim da se moraju osigurati najmanje propisani podaci.

XVI POSEBNA SHEMA ZA POREZNE OBVEZNIKE-DUŽNIKE SUKLADNO ČLANKU 66.ZAKONA

Članak 127.

Pojam posebne sheme

(1) Prilikom uvođenja obveze plaćanja PDV-a po posebnoj shemi za poreznog obveznika-dužnika, sukladno članku 66. Zakona, od poreznog obveznika primatelja isporuke, Uprava vrši procjenu sljedećih elemenata:

- a) iznose fiskalnih i drugih dugova,
- b) rizik po javne prihode, uključujući i procjenu vjerojatnoće naplate PDV-a bez uvođenja posebne sheme,
- c) razinu rizika za povećanje duga,
- d) historijat ponašanja poreznog obveznika,
- e) opće ekonomske izgleda poreznog obveznika u budućnosti.

(2) Osnovni izvor informacija koji treba procjeniti su podatci za prethodnu godinu i poslovni plan i proračuni ako postoje.

Članak 128.

Uvođenje posebne sheme

(1) Najmanje 30 dana prije donošenja rješenja o uvođenju posebne sheme, Uprava izvješćuje poreznog obveznika-dužnika, da na temelju raspoloživih podataka namjerava uvesti posebnu shemu.

(2) Porezni obveznik-dužnik se izvješćuje u pismu namjere i poziva da poduzme odgovarajuće korake u cilju izmirivanja duga, uplatom rate ili drugih aranžmana.

(3) Porezni obveznik kojem se uvodi posebna shema u svoje račune za isporuke osobama koje su registrirane za PDV, unosi sljedeću klauzulu: „ Iznos PDV-a naveden u ovom računu se plaća Upravi s pozivom na naš identifikacijski broj.“

(4) Rješenje kojim se utvrđuje obveza plaćanja po posebnoj shemi se objavljuje u Službenom glasniku BiH i u najmanje tri najčitanije dnevne novine i ističe se u poslovnim prostorijama na vidnom mjestu zajedno s uvjerenjem o registraciji za PDV.

Članak 129.

Obveze registriranog poreznog obveznika-primatelja isporuke (kupca)

(1) Osoba registrirana za PDV koja kupuje dobra i usluge od isporučitelja kojem je Uprava rješenjem uvela posebnu shemu, plaća iznos PDV-a izravno Upravi.

(2) Iznosi PDV-a zadržani tijekom poreznog perioda, plaćaju se do 5. u mjesecu za prethodni porezni period. U istom roku, porezni obveznik PDV je dužan dostaviti Upravi listu s podatcima za prethodni porezni period, za svakog registriranog poreznog obveznika-dužnika sa:

- a) iznosom zadržanog PDV-a,
- b) identifikacijskim brojem isporučitelja dobara ili usluga i
- c) identifikacijskim brojem primatelja dobara ili usluga koji je zadržao iznos PDV-a.

Članak 130.

Ukidanje posebne sheme

(1) Posebna shema se ukida ukoliko porezni obveznik-dužnik izvrši uplatu dužnog iznosa ili dostavi dovoljno jamstvo za izmirenje duga.

(2) Rješenje o ukidanju posebne sheme se objavljuje u „Službenom glasniku BiH“.

XVII PRAVNI LIJEKOVI

Članak 131.

Pravni lijekovi

(1) Pravo obveznika PDV-a na prigovor protiv rješenja koja donese Uprava, postupanje prvostupanjskog i drugostupanjskog organa po prigovoru i pokretanje upravnog spora propisano je Zakonom o postupku neizravnog oporezivanja, sukladno članku 2. stavak 2. navedenog Zakona.

XVIII KAZNENE ODREDBE

Članak 132.

Prekršaji

(1) Porezni obveznik koji prekrši obvezu prema članku 128. stavci 2 i 3, i članku 129. ovoga pravilnika, podliježe novčanoj kazni u iznosu od 1.000,00 do 10.000,00 KM.

(2) Odgovorna osoba u pravnom subjektu koja je odgovorna za povredu iz stavka 1. ovoga članka podliježe noćanoj kazni u iznosu od 500,00 do 5.000,00 KM.

XIX PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 133.

Promet obavljen do 31.12.2005.

(1) Odredbe ovoga Pravilnika primjenjuju se na promet dobara i usluga i uvoz dobara koji se obave poslije 31.12.2005. godine.

(2) Dobavljač je obavezan na dan 31.12.2005. godine kupcima ispostaviti račune za sve nenaplaćene isporuke proizvoda, roba i usluga, koje su obavljene u cijelosti ili djelomično. Dobavljač je dužan izvršiti i obračun poreza na promet, ukoliko je predmetni promet oporeziv sukladno propisima koji reguliraju oporezivanje po navedenoj osnovi.

(3) Kooperanti su dužni glavnom izvođaču radova ispostaviti obračun za privremenu ili konačnu situaciju obavljenih građevinskih radova, zaključno s 31.12.2005. godine.

(4) Popis ispostavljenih a nenaplaćenih računa, koji se dostavlja nadležnom regionalnom centru Uprave obvezno sadrži:

- a) naziv kupca,
- b) identifikacijski broj kupca,
- c) broj računa,
- d) datum izdavanja računa i
- e) obračun poreza na promet proizvoda i usluga po svakom računu.

(5) Obveza popisa ispostavljenih a nenaplaćenih računa odnosi se na račune po kojima je izvršen promet dobrima i uslugama i na kojima je dobavljač obračunao porez na promet, ali isti nije uplaćen.

(6) Ako se proizvodi, roba ili usluge isporučuju kontinuirano, ili u dijelovima, na temelju prethodno sačinjenog ugovora, odredbe Zakona primjenjuju se na dio prometa obavljenog počev od 1.1.2006. godine, a odredbe propisa kojima se uređuje porez na promet na dio prometa koji je obavljen i obračunat kupcu zaključno s 31.12.2005. godine.

(7) Obveza poništavanja i knjigovodstvenog storniranja računa u svezi s kojim nije izvršen promet dobrima i uslugama, odnosi se i na račune za avanse koji nisu naplaćeni s 31.12.2005. godine.

Članak 134.

Konačni obračun poreza na promet

(1) Rokovi za uplatu poreza na promet proizvoda i usluga uređeni su propisima koji reguliraju oprezivanje porezom na promet, s izuzetkom poreza na promet koji je sadržan u nenaplaćenju realizaciji na dan 31.12.2005. godine, a koji dopijeva za uplatu sukladno članku 74. stavak 3. Zakona.

(2) Obveznici poreza na promet proizvoda i usluga obvezni su Upravi dostaviti presliku konačnog obračuna poreza na promet proizvoda i usluga za 2005. godinu. Original konačnog obračuna poreza na promet proizvoda i usluga za 2005. godinu dostavlja se nadležnim poreznim upravama entiteta i Brčko Distrikta do 20.2.2006. godine.

(3) Porezne uprave entiteta i Brčko Distrikta nadležne su za postupak kontrole poreznih obveza prijavljenih u konačnom obračunu poreza na promet proizvoda i usluga za period 1.1 – 31.12.2005. godine.

Članak 135.

Zalihe robe u maloprodaji

(1) Registrirani PDV obveznici koji obavljaju djelatnost trgovine na malo i ugostiteljstva na dan 31.12.2005. godine obvezni su:

- a) obaviti popis zaliha robe,
- b) stornirati ukalkulirani porez na promet u zalihama robe,
- c) utvrditi vrijednost zaliha robe bez poreza na promet, te na tako utvrđenu poreznu osnovicu obračunati PDV primjenom propisane stope, te
- d) popisne liste i obračun PDV-a dostaviti Upravi do 10.01.2006. godine.

(2) Obveznici poreza na promet koji nisu registrirani kao PDV obveznici obvezni su:

- a) obaviti popis zaliha robe,
- b) utvrditi vrijednost zaliha bez poreza na promet, te na tako utvrđenu poreznu osnovicu obračunati PDV primjenom propisane stope,
- c) dostaviti popisne liste Upravi do 10.01.2006 i
- d) izvršiti plaćanje PDV iznosa obračunatog pod točkom 2. ovoga stavka do 28.02.2006.

(3) Prodavatelju na malo i ugostitelju trošarinskih roba koji nisu obveznici PDV-a, a koji na zalihama na dan 31.12.2005. godine imaju trošarinske robe, te ako posjeduju dokaz da je na iste plaćen porez na promet proizvoda, tako plaćeni porez na promet tretira se kao plaćeni PDV u smislu formulacije „PDV računa“ iz članka 76, stavak 4 Zakona o PDV-u.

(4) Organizacijska jedinica Uprave ovlaštena za primanje popisa zaliha iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka je ona jedinica u Regionalnom centru gdje se nalazi sjedište tj. mjesto prebivališta poreznog obveznika.

(5) Plaćanje iznosa PDV-a koji je obračunat iz stavka 2, točka 4. ovoga članka se vrši na propisani račun.

Članak 136.
Zalihe trošarinske robe

(1) Registrirani PDV obveznici koji u obavljanju svojih poslovnih djelatnosti koriste ili raspolažu trošarinskom robom na koju je plaćen porez na promet od strane uvoznika ili proizvođača na dan 31.12.2005. godine, obvezni su:

- a) obaviti popis zaliha trošarinske robe,
- b) utvrditi porez na promet proizvoda u zalihama trošarinske robe,
- c) utvrđeni porez na promet proknjižiti na analitički konto ulaznog poreza,
- d) obračunati i platiti PDV na vrijednost zaliha trošarinske robe sukladno općim odredbama Zakona o PDV-u, te
- e) popisne liste dostaviti Upravi do 10.01.2006. godine.

(2) Iznose poreza na promet proizvoda sadržanih u zalihama iz stavka 1. ovoga članka porezni obveznici će utvrditi na temelju dokumenta u kome je obračunat porez na promet proizvoda od strane dobavljača, odnosno proizvođača ili uvoznika. Ukoliko obveznik ne posjeduje predmetni dokument utvrđeni porez na promet ne može se priznati kao ulazni porez.

Članak 137.
Građevinska djelatnost

(1) Osobe koje su obveznici PDV-a sukladno Zakonu, dužne su na dan 31.12.2005. godine izvršiti popis novosagrađenih građevinskih objekata, koji su definirani člankom 4. stavak 3. točka 4. Zakona i člankom 8. Pravilnika, i građevinskih objekata čija je izgradnja u tijeku i popisne liste dostaviti Upravi najkasnije do 15.1.2006.godine.

(2) Novosagrađenim građevinskim objektima ili ekonomski djeljivim cjelinama u okviru tih objekata, smatraju se i objekti čija je izgradnja započeta prije 31.12.2005.godine, a nastavljena 1.1.2006.godine.

(3) Osnovica za obračun PDV-a za prvi prijenos prava raspolaganja na objektima iz stavka 2. ovoga članka utvrđuje se tako što se ukupan iznos naknade za objekt ostvaren prilikom prvog prijenosa prava raspolaganja umanjuje za cijenu koštanja objekta u koju je uključen i plaćeni porez na promet proizvoda i usluga.

(4) Cijena koštanja objekta iz stavka 3. ovoga članka sadrži, pored vrijednosti materijala i usluga za izgradnju objekta, i naknade za uređivanje građevinskog zemljišta, pripremnih radova za građenje, raseljavanje, naknade za izradu tehničke dokumentacije za izgradnju objekta, naknade plaća i drugih osobnih primanja i ostali troškovi poslovanja neposredno vezani za izgradnju objekta.

(5) Ako je objekat sagrađen do 31.12.2005. godine, a prvi prijenos prava raspolaganja obavljen nakon 1.1.2006. godine osnovica za obračun PDV-a utvrđuje se sukladno stavku 3. ovoga članka.

Članak 138.
Opća obveza popisa

(1) Porezni obveznici koji zalihe dobara iskazuju po prodajnim cijenama s uračunatim porezom, pri smanjenju, povećavanju ili ukidanju poreza, obvezni su na dan početka primjene propisa kojim se povećava, smanjuje ili ukida porez, obaviti popis dobara na zalihama i utvrditi cijene s uračunatim porezom po novim poreznim stopama.

Članak 139.

Nadležnost za postupke pokrenute prije stupanja na snagu Zakona

(1) Porez na promet proizvoda i usluga koji porezni obveznik duguje prema odredbama Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga, plaća se u rokovima i na način propisan odredbama tog zakona.

(2) Na obveze poreza na promet proizvoda i usluga nastale prije početka primjene Zakona u pogledu njihovog utvrđivanja, žalbenog postupka, obnove postupka, zastare, naplate, prisilne naplate i povrata, te vođenja prekršajnog postupka primjenjivat će se Zakon o porezu na promet proizvoda i usluga i ostali propisi koji reguliraju predmetne oblasti, a koji su bili na snazi do početka primjene ovog Zakona.

Članak 140.

Stupanje na snagu

(1) Ovaj Pravilnik stupa na snagu sljedećeg dana od dana objavljivanja u Službenom glasniku BiH, a primjenjuje se od 1.1.2006. godine.

(2) Stupanjem na snagu ovoga pravilnika prestaje važiti Pravilnik o primjeni Zakona o porezu na dodanu vrijednost („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj 52/05).

Broj: 9991-1/05

Datum: 16.12.2005.

Predsjednik Upravnog odbora
Joly Dixon